

LULEÅ STIFT
LULEÅ STIFTS PRÄSTLÖNETILLGÅNGAR

ÅRSREDOVISNING 2018

Svenska kyrkan
LULEÅ STIFT

Luleå stift

Yta: 154 260 km
Antal kommuner: 29
Folkmängd 2018: 520 651
Västerbotten: 270 154
Norrbotten: 250 497
Antal församlingar 2018: 56 (33 ekonomiska enheter)
Antal kontrakt: 6
Biskop:
Hans Stiglund t o m 2018-05-26.
Åsa Nyström fr o m 2018-06-03 då hon vigdes till sitt uppdrag och blev Luleå stifts nionde biskop.

Medlemmar i Svenska kyrkan 2017: 367 596
Antal döpta 2017: 3 005
Antal konfirmerade 2017: 1 537
Vigslar i Svenska kyrkans ordning 2017: 1 063
Begravningar inom Svenska kyrkan 2017: 4 518
Aktiva inträden till medlemskap 2017: 488
Aktiva utträden från medlemskap 2017: 5 721
Kollekter 2017: 5 864 554 kr
Övriga insamlade medel 2017: 2 783 518 kr
Antal körer 2017: 325
Antal körsångare 2017: 6 709

Stiftsavgift per skattekrona: 5 öre
Kyrkans totala markareal: ca 62 300 ha
(Ca 0,5 % av total skogsareal inom stiftet)
Därav produktiv skogsmark: ca 37 400 ha
Naturhänsynsområden: ca 3 300 ha
Miljöcertifiering: PEFC

2018 års slutgiltiga statistik finns inte tillgänglig vid denna årsredovisnings tryckning.

Luleå stift

Organisationsnummer 252010-0112

Luleå stifts prästlönetillgångar

Organisationsnummer 897001-4455

Besöksadress: Stationsgatan 40
Postadress: Box 942, 971 28, Luleå
Tel: 0920-26 47 00 (vx)
lulea.stift@svenskakyrkan.se

www.svenskakyrkan.se/luleastift
internwww.svenskakyrkan.se/luleastift

© Luleå stift 2019. Producerad av Luleå stifts kommunikationsenhet.
Foto: Luleå stift där inte annat anges.

Omslagets framsida: Den 10 juni var det mottagningshögtid i Luleå domkyrka av Luleå stifts nya biskop Åsa Nyström, som går sist i den långa processionen in i kyrkan.

Omslagets baksida: De två översta bilderna från biskopsvigningen i Uppsala domkyrka den 3 juni. Den nedersta bilden från mottagningshögtiden i Luleå domkyrka den 10 juni. Foto: Luleå stift och Magnus Aronson/Ikon.

Innehåll

INLEDNING	3
Biskopen har ordet.....	3
Svenska kyrkan.....	4
Barnkonsekvensanalys.....	4
Luleå stift.....	5
Visitationsarbetet.....	6
Församlingsinstruktionen FIN.....	6
Biskopens valspråk och vapen.....	6

FÖRSAMLINGSLIVETS UTVECKLING	7
Tro och liv.....	8
Diakonal utveckling.....	9
Barn och unga.....	11
Flerspråkigt arbete.....	15
Internationellt arbete.....	16
Ideellt medarbetarskap.....	18

FÖRSAMLINGARNAS ORGANISATORISKA FÖRUTSÄTTNINGAR	19
Hållbar utveckling.....	20
Byggnadsrådgivning- och kulturarvsfrågor.....	21
Kompetensutveckling.....	22
Rekrytering.....	24
Personal- och självavård.....	25
Militär självavård.....	27
Beredskap.....	27
Struktur och samverkan.....	27
Kommunikation.....	28

STIFTSORGANISATIONEN	29
Styrning och ledning.....	30
Ekonomiskt stöd till utvecklingsinsatser.....	32
Administrativt stöd.....	32
Samverkan.....	33
Utvecklingsprojekt.....	33
Förvaltningsberättelse.....	35
Flerårsöversikt.....	37
Resultaträkning.....	38
Balansräkning.....	39
Eget kapital	40
Kassaflödesanalys.....	40
Tilläggsupplysningar.....	41

LULEÅ STIFTS PRÄSTLÖNETILLGÅNGAR	7
Förvaltningsberättelse.....	48
Flerårsöversikt.....	53
Resultaträkning.....	54
Balansräkning.....	55
Förändring av eget kapital.....	56
Tilläggsupplysningar.....	57
Vinstdisposition 2017.....	61
Utdelning till församlingarna.....	62

BISKOPEN HAR ORDET

Ett biskopsbyte har skett

2018 är året då Luleå stift bytte biskop. Senast det hände var för 16 år sedan. Stiftet har tackat biskop Hans för hans långa goda biskopsgärning och tagit emot mig som sin nya biskop. Ett biskopsbyte innebär en möjlighet att reflektera över det arbete som gjorts, tacka Gud och varandra för allt gott som hänt. Det är också en möjlighet att rikta blicken framåt till det vi längtar efter och ännu inte fått till.

Under hösten har jag i mina kontraktssamlingar mött nästan alla präster och diakoner i stiftet för att höra hur det går till när människor kommer till tro och fördjupas i tro i Luleå stift, hur kristen gemenskap skapas och fördjupas, hur Guds rike utbreddes runt om i våra samhällen och hur skapelsen återupprättas. Det är det som kyrkoordningen säger är syftet med allt det vi gör som kyrka, så jag har varit mycket intresserad av att stämna av hur det går för oss.

Det har varit så roligt att få lyssna på dessa berättelser. Det är tydligt att det händer mycket i våra församlingar. Ett genomgående mönster är att det oftast är genom äkta samtal om tro och liv som både tron fördjupas och den kristna gemenskapen upplevs. Det gäller för alla åldrar. Samtalsgrupper av många olika slags nämns, liksom caféer och måltider som församlingar inbjuder till. Möjligheten att både få lyssna till musik, och själv sjunga i kör eller spela i gudstjänster och konserter är också ett tydligt "rum" för tro och livets många dimensioner. Lika så mötet mellan olika kulturer, särskilt i asyl- och integrationsarbete runt om i församlingarna. Många talar också specifikt om barn- och ungdomsarbetet inklusive konfirmandarbetet, liksom om berörande gudstjänster.

Nu ser jag fram emot fler berättelser från många olika medarbetare och församlingsmedlemmar. Alla har vi erfarenheter och perspektiv som är viktiga att ta tillvara för att se hur vi som kyrka lever i enlighet med vårt uppdrag.

2018 är också det år där den del av syftet som uttrycks som "...skapelsen återupprättas" har aktualiserats på ett särskilt sätt. Norra delen av vårt stift drabbas redan nu starkare av klimatförändringar och enligt FN:s prognoser kommer det att förstärkas. Många församlingar är nu aktivt inne i ett omställningsarbete i att alltmer tala om och leva i samklang med skapelsens resurser, bruka och inte förbruka.

Jag har också hört om iveren att utveckla församlingarnas arbete steg för steg. Det finns en tydlig vilja att stå i Guds tjänst i mötet med alla människor så att tron på Jesus Kristus kan få bära livet, och för ett samhälle där Guds vilja om kärlek, respekt, omsorg och likabehandling blir synlig. I detta vill stiftet fortsätta sitt arbete att stödja och främja.

Åsa Nyström
Biskop i Luleå stift

Vid en högtidlig prästvigningsmessa i Luleå domkyrka söndagen den 17 juni fick Svenska kyrkan och EFS fem nya präster. Från vänster: Helena Marksén, Simon Jonsson, biskop Åsa Nyström, Kim Falkensköld Rehnman, Jonas Hedblad och Mattias Olofsson.

Svenska kyrkan

Svenska kyrkan vill ge rum för möten med Gud och möjlighet till eftertanke, tro och engagemang. Den är en evangelisk-luthersk, öppen och demokratisk folkkyrka som bedriver rikstäckande verksamhet och inbjuder alla att tillhöra trons folk och dela dess liv. Den är Sveriges största medlemsorganisation som den 31 december 2017 hade drygt 6 miljoner medlemmar, 59,4% av befolkningen. I Luleå stift uppgick andelen medlemmar till 72,4 % i Norrbottens län och 69,2% i Västerbottens län.

Svenska kyrkan är en del av den världsvida kyrkan och delar den kristna bekännelsen och lovsången till en treenig Gud. Svenska kyrkan är medlem i Kyrkornas Världsråd och Lutherska världsförbundet.

Svenska kyrkan är organiserad i tre nivåer; församling, stift och nationell nivå. Grunden för verksamheten är det arbete som utförs i alla församlingar runt om i landet.

Församlingen är kyrkans primära enhet med den grundläggande uppgiften att fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission.

Församlingen kan vara organisatoriskt självständig med egen ekonomi och med ansvar för personal, fastigheter och begravningsverksamhet. I den självständiga församlingen finns en kyrkoherde som leder arbetet och ett kyrkoråd som är församlingens styrelse.

Pastorat är en samverkansform för flera församlingar. När församlingar bildar ett pastorat har pastoratet ansvar för resurs- och personalfrågor och samverkar även i den grundläggande uppgiften. Församlingarna i pastoratet har en gemensam kyrkoherde och ett kyrkoråd som är pastoratets styrelse samt församlingsråd som är församlingarnas styrelser. Näraliggande lokala enheter bildar *kontrakt*. I varje kontrakt finns en kontraktsprost som biträder biskopen i frågor som rör ledning och tillsyn.

Svenska kyrkan har tretton stift. Luleå stift är det nordligaste och omfattar Norrbottens län och Västerbottens län på cirka en tredjedel av Sveriges yta. Stiftens grundläggande uppgift är att främja och ha tillsyn över församlingslivet. Stiftet har även förvaltande uppgifter.

Stiftet leds av biskopen tillsammans med stiftsstyrelse och domkapitel. Biskopen viger präster och diakoner till tjänst i kyrkan, följer dem och församlingarna i deras uppgifter och möter kyrkans anställda, förtroendevalda och frivilliga i deras arbete.

Kyrkokansliet i Uppsala ansvarar för de frågor som är gemensamma för hela kyrkan, till exempel kyrkliga utbildningar, ekumeniska relationer, samordning av den internationella verksamheten, informations- och kulturfrågor och ekonomisk utjämning. Kyrkans högsta beslutande organ är kyrkomötet vars ledamöter utses i kyrkoval vart fjärde år.

Barnkonsekvensanalys

Till grund för varje beslut som fattas av styrorganen i Luleå stift ska det finnas en barnkonsekvensanalys. Strategiska beslut som verksamhetsplan och budget bereds och antas med en barnkonsekvensanalys.

Inför 2018 års verksamhetsplan och budget fanns en gemensamt framtagna kartläggning och analys av barns situation och behov i Luleå stift. Den fanns med i beredningsprocessen när verksamhetsansvariga formulerade förslag på insatser och budgetäskanden. Fyra särskilda utmaningar identifierades:

- Diakoni med särskild uppmärksamhet på de marginaliserade barnen
- Migration – ensamkommande och barnfamiljer
- Den kulturella och språkliga mångfalden bland barn och unga
- Gudstjänst, delaktighet och kyrkorum

Foto: Albin Hillert/Ikon

Luleå stift

Stiftets högsta beslutande organ är stiftsfullmäktige som utser stiftsstyrelse samt ledamöter i domkapitlet, samt revisorer.

Stiftsfullmäktige beslutar i principiella ärenden och i ärenden som på annat sätt är av större vikt såsom mål och riktlinjer för verksamheten, budget samt stiftets kyrkoavgift. Stiftsfullmäktige i Luleå stift består av 51 ledamöter som utses genom kyrkoval vart fjärde år. Stiftsfullmäktige har under verksamhetsåret 2018 sammanträtt vid två tillfällen: 18-19 maj i Skellefteå och 23-24 november i Luleå.

Vid majsammanträdet behandlades bland annat årsredovisningar för Luleå stift och för prästlönstillgångarna 2017. Under sammanträdet i maj hölls två föredrag, det ena med rubriken "Att fyllas av medlidande – men sen då?" om strategisk diakoni i välfärdssamhället av diakonistateg Magnus Bodin. Det andra med rubriken "Kyrkliga byggnader – Resurs eller belastning?" av byggnadsingenjör Håkan Kohkoinen. Vid majsammanträdet presenterades även "Årets medarbetare i Luleå stift 2018" vilka var vaktmästarna i Nederluleå kyrka.

Vid novembersammanträdet fick ledamöterna information om "Församling som rekryterande miljö", "Diakonalt utvecklingsarbete" samt "Samverkanstjänster". I november antogs "Luleå stifts verksamhetsplan och budget 2019 och plan för 2020-2021" samt "Luleå stifts prästlönstillgångars förvaltning 2019".

Stiftsstyrelsens uppdrag är att främja församlingslivet och verka för dess utveckling. Styrelsen samordnar stiftets verksamhet och förvaltning. Till uppdraget hör även frågor som kan inverka på den ekonomiska ställningen, liksom valfrågor, frågor som rör stiftets indelning i församlingar, pastorat och kontrakt samt resursfördelning främst i form av ekonomiska bidrag. Stiftsstyrelsen är stiftsfullmäktiges beredningsorgan och ska verkställa stiftsfullmäktiges beslut. Stiftsstyrelsen lämnar även svar på remisser.

Prästlönstillgångarna förvaltas av stiftsstyrelsen med ett egendoms- och förvaltningsutskott (EFU) som beredande organ. Övrig beredning till stiftsstyrelsen samt personalfrågor handläggs av ett arbets- och personalutskott (APU).

Stiftsstyrelsen har under verksamhetsåret sammanträtt vid sex tillfällen. Stiftsstyrelsen har deltagit i gemensam utbildning 13-15 augusti med stiftsstyrelserna i Härnösands och Uppsala stift. Intern introduktionsutbildning för styrelsen och utskotten har genomförts våren 2018. Både APU och EFU har sammanträtt fem gånger under verksamhetsåret.

Stiftet ska ha tillsyn över verksamheten i stiftets församlingar och pastorat. Detta tillsynsansvar fullgörs till stor del av domkapitlet. I tillsynen ingår råd, stöd och hjälp i frågor som rör kyrkans lära, böcker, sakrament, gudstjänst och övriga handlingar, i rättsliga frågor och i förvaltningsfrågor samt beträffande hur uppdraget som huvudman för begravningsverksamheten ska fullgöras. Domkapitlet utövar också tillsyn över stiftets präster och diakoner och granskar hur dessa utövar sina uppdrag och efterlever avgivna vigningslöften.

Domkapitlet i Luleå stift, fr v: Signhild Norrman, Agneta Karlsson Nikkala, Bertil Burén, Ewa Klarström Karlsson, Anders Pettersson, Åsa Nyström, Charlott Rehnström, Heidi Stenberg. Ingrid Holmström Pavval saknas på bilden.

Domkapitlet utfärdar församlingsinstruktioner och prövar behörigheten att utöva kyrkans vinningstjänst. Domkapitlet avger också yttranden över behöriga sökande till präst- och diakontjänster i stiftets församlingar och pastorat. Andra uppgifter domkapitlet har är att handlägga beslutsprövningar, överklaganden, befogenhetsprövningar, fastställa stiftskollekter, avge remissvar etc.

I januari 2018 anordnades en introduktionsdag för det ny tillträdde domkapitlet. Domkapitlet har därefter sammanträtt vid sju tillfällen under verksamhetsåret. Domkapitlet har också utsett en delegationsgrupp och en beredningsgrupp. Dessa grupper har under verksamhetsåret sammanträtt vid sex tillfällen. Domkapitlet har mangan tagit deltagit vid de nationella domkapitelsöverläggningarna i Uppsala i oktober 2018.

I januari vigdes tre präster och i juni vigdes en präst för tjänst i Svenska kyrkan. I juni vigdes också en präst för tjänst inom EFS. Samtidigt mottogs tre EFS-präster som präster i Svenska kyrkan. Detta resulterade i sammanlagt åtta vigda/mottagna präster detta år (motsvarande siffror för 2016 och 2017 var åtta respektive fjorton vigda/mottagna präster och diakoner). Ingen diakonvigning ägde rum i Luleå stift 2018.

Visitationsarbete

Grundtanken med visitationsmodellen är att varje församling ska möta biskopen och stiftsorganisationens medarbetare regelbundet.

Vart femte år har varje församling antingen en biskops- eller prostvisitation. Innehållet i visitationerna är likartat, men en biskopsvisitation kan vara något längre än en prostvisitation och innehålla fler utåtriktade aktiviteter.

Två till tre år efter biskopsvisitationen genomförs ett samråd mellan biskopen och styrnings och ledningsfunktionen i församlingen. Med motsvarande tidsrymd efter prostvisitationen genomförs ett församlingsbesök, ett biskopsbesök, av biskop och representanter för stiftet. På så sätt finns inom ramen för visitationsarbetet en organiserad mötesplats mellan stift och församling med cirka två och ett halvt års mellanrum.

Fokus i visitationerna är identitetsfrågor, det vill säga vad det är att vara kyrka på denna plats och i denna tid. Fem fokusområden berörs under en biskops- eller prostvisitation: trosfördjupning och växt, gudstjänstutveckling, barn och ungdomar, idealitet och frivillighet samt diakonala utmaningar.

<i>Biskopsvisitationer 2018</i>	<i>Återbesök</i>
Hörnefors församling 20-21 februari	18 mars
Älvsby församling 14-15 mars	22 april

<i>Prostvisitationer 2018</i>	
Bureå församling 14-15 mars	22 april
Sävar-Holmöns församling 17-18 april	20 maj
Haparanda församling 3-4 oktober	28 oktober
Luleå domkyrkoförsamling 7-8 november	9 december

Biskopsbesök 2018

Vännäs-Bjurholm pastorat	18 september
Umeå pastorat	19 september
Norr fjärdens församling	5 december
Gällivare-Malmberget pastorat	14 november

Förvaltningsvisitationer 2018

Hörnefors församling	13 mars
Haparanda församling	26 april
Luleå domkyrkoförsamling	29 maj
Hortlax församling	30 augusti
Skellefteå pastorat	8 oktober
Jokkmokks församling	18 oktober

FIN

Församlingsinstruktionen FIN, är ett identitets- och grunddokument byggt på teologiska reflektioner om församlingens uppdrag i sitt lokala sammanhang. I hela visitationsarbetet finns församlingsinstruktionen med i samtal och överläggningar om församlingens liv och verksamhet. Under 2018 har domkapitlet utfärdat fem församlingsinstruktioner; Burträsk-Lövångers pastorat, Nederluleå församling, Umeå pastorat, Vännäs-Bjurholms pastorat och Övertorneå församling.

Luleå stift erbjuder via intranätet information och stöd i arbetet med att ta fram en församlingsinstruktion. Där finns samtalsfrågor, kyrkoordningen, mall för FIN samt exempeltexter.

intern www.svenskakyrkan.se/luleastift/fin

BISKOPENS VALSPRÅK OCH VAPEN

*"Gud verkar i er". Det är jag övertygad om.
Det ser jag när kärlek, omsorg, mod och tro växer.*

Gud är nära oss, hjälper oss att mogna som människor och ger oss impulser till handling. Det är sant nu och det var sant då, när Paulus skrev det till församlingen i Filippi (Fil. 2:13). Apostlagärningarna beskriver hur det gick till när Anden puffade på för att Paulus skulle åka till Filippi i nuvarande Grekland, hur han mötte Lydia och hur hon drev att det just var hemma i hennes hus de skulle mötas. En församling föddes, den första i det vi nu kallar Europa. Gud verkade i och genom Paulus, Lydia och den församling som tog form.

Korset är centralt i kristen tro och finns i Luleå stifts två fält i vapenskölden, ett blått kors tillsammans med Petrus nycklar. De talar om Guds kärlek, möjligheten att få försonas och börja på nytt. I de två andra fälten finns mitt personliga vapen – en björk. Björken knyter samman hela Luleå stift, från dvärgbjörk i fjällen till vårtbjörk och glasbjörk i skogsland och kust. Mitt eget ursprung finns i Umeå, som också kallas björkarnas stad. Björkarnas rötter tar upp näring ur myllan, saven stiger, bladverket grönskar och frön förs vidare. Det blir en bild av hur Gud verkar i och genom oss.

Åsa Nyström
Biskop i Luleå stift

FÖRSAMLINGSLIVETS UTVECKLING

BUDGET 12 231 TKR
UTFALL 11 336 TKR

Det övergripande målet för stiftets främjande är att församlingarna ska ha förutsättningar att utföra sin grundläggande uppgift – att bedriva gudstjänst, undervisning, diakoni och mission – i sitt lokala sammanhang och samtidigt vara en del av hela Svenska kyrkan.

Tro och liv

GUDSTJÄNSTLIV

En stor del av den verksamhet som bedrivs i Luleå stifts församlingar tar sin utgångspunkt i gudstjänsten. Utveckling sker inom många verksamhetsområden, allt från barn och unga till flerspråkighet.

HUVUDMÅL FÖR 2018

Församlingar och pastorat upplever att de har ett tydligt stöd i det kyrkomusikaliska arbetet.

DELMÅL

Främja och utveckla musikarbetet i församlingarna för barn, ungdomar, ideella och verksam kyrkomusiker genom ett långsiktigt arbete.

Det är många från Luleå stift som studerar på kantorslinjen på Mellansjö folkhögskola på distans och samtidigt arbetar i församling. Luleå stift går in med bidrag till skolan för detta.

Kursdagar och workshops har hållits i samarbete med Sensus.

HANDBOKSARBETE

Under kyrkomötet 2017 fattas beslut om ny kyrkohandbok för Svenska kyrkan, med målet att den ska kunna tas i bruk under 2018. Många församlingar i stiftet har varit delaktiga i remissarbetet och använder olika delar av de ordningar, texter och den musik som varit ute på remiss sedan 2012 och framåt. Andra församlingar har knappt närmast sig den nya handboken.

HUVUDMÅL FÖR 2018

Att fördjupa förståelsen för gudstjänsten och dess olika moment, oavsett om den nya handboken känns bekant eller främmande.

DELMÅL

Församlingarna inspireras att utveckla sitt gudstjänstliv inom ramarna för den nya kyrkohandboken.

Den 20 maj 2018 togs den nya kyrkohandboken för Svenska kyrkan i bruk. Dessförinnan genomfördes sex utbildningsdagar kring kyrkohandboken i stiftet; i Skellefteå, Umeå, Lycksele, Gammelstad, Pajala, samt på stiftskansliet i Luleå. Runt 300 personer, främst präster och kyrkomusiker, deltog i dessa utbildningar.

BEFRIANDE BIBELLÄSNING (BBL)

Svenska kyrkan behöver stärka sin kompetens kring en modern förståelse för Bibeln och dess betydelse i vår kyrka och i vårt samhälle. Luleå stift medverkar därför i en nationell utbildningssatsning via Sigtuna folkhögskola. Under en tvåårsperiod utbildas personer på stiftskansliet, i församlingar och på stiftets folkhögskolor med hjälp av CEBI (Centro Estudio Biblica Instituto) i Brasilien.

Via satsningen vill stiftet också stärka sina folkbildande institutioner, främst Älvsby folkhögskola som jobbar i en mångfalds- och internationell miljö och Edelviks folkhögskola som arbetar med samiska konfirmandgrupper.

HUVUDMÅL FÖR 2018

Fortsatt implementering av Befriande Bibelläsning (BBL) i församlingarna inom Luleå stift.

DELMÅL

Ge nya personer i församlingar möjlighet att lära sig förhållningssättet, då också med inriktning på att ge barn och unga kännedom om BBL. Fortsatt utbildning för de som redan gått BBL-utbildning.

Under våren 2018 arrangerades en veckas kurs i Befriande bibelläsning BBL i samarbete med Edelviks folkhögskola.

Luleå stift har bidragit till att, tillsammans med Växjö stift, bekosta översättning av textmaterial om Befriande bibelläsning.

Befriande bibelläsning har använts i konfirmationsundervisningen i en församling i Tornedalen samt i det samiska konfirmandlägret som Edelviks folkhögskola ansvarar för.

DELMÅL

Skapa ett nätverk av anställda och frivilliga församlingsmedarbetare som har gått BBL-utbildning och erbjuda dem fortsatt utbildning. Skapa en mindre arbetsgrupp för BBL i Luleå stift.

Några utbildningstillfällen i BBL har arrangerats i Luleå stifts församlingar i samarbete med Edelviks folkhögskola.

TEOLOGISK UTVECKLING

HUVUDMÅL FÖR 2018

Församlingar och pastorat i stiftet upplever att de har ett klart och tydligt stöd från stiftet i teologiska utvecklingsområden såsom självförståelse/identitet och religionsdialog, för att kunna möta nyanlända och övriga medborgare som tillhör en annan tro.

DELMÅL

Stiftet har fått klarhet i vad som avses med begreppet "inre sekularisering".

"Inre sekularisering" var temat för en workshop som hölls i december i Umeå. En publikation kommer att ges ut under andra kvartalet 2019. Lokalt har arbetet, särskilt vad gäller främjandet till församlingarna, handlat om de teologiska analyserna och dess användbarhet för arbetet med hållbarhetsfrågor och Agenda 2030-målen.

DELMÅL

En kompetenshöjning avseende en bred förståelse av "religionsdialog" sker i församlingar och pastorat, vilka erhåller redskap för att på ett modernt sätt möta människor av annan tro i den dagliga verksamheten. Minst 12 diakoner och pedagoger erhåller utbildning i religionsdialogens metodik och innehåll under året.

Utbildningssatsningen riktad mot diakoner och pedagoger är framflyttad till hösten 2019. I stället producerades ett filmatiserat dialogmaterial som riktar sig till en bredare mottagargrupp i stiftet. Det levereras under våren 2019 (3 x 20 minuter) och kommer att bli tillgängligt på stiftets hemsida.

Ett antal föredrag har hållits inom stiftet med teologiskt tema i relation till hållbarhetsfrågor. Stiftet stöttar också församlingarna med teologiskt material när så behövs. De teologiska frågeställningarna och samtal kring dessa ökar tydligt.

Foto: Magnus Aronson, Ikon

Diakonal utveckling

Diakoni är kyrkans omsorg om medmänniskan och skapelsen. Det uttrycks genom ett diakonalt förhållningsätt, diakonala verksamheter och diakonins utövare. Det är varje kristens och varje församlings uppgift, att i sitt bemötande av medmänniskor och i sin livshållning uttrycka kristen tro genom kärlek och omsorg om medmänniskor och hela skapelsen. Ett diakonalt förhållningsätt syftar till att bygga upp och frigöra livskraft och är en aspekt inom stiftets alla verksamhetsområden.

HUVUDMÅL FÖR 2018

Luleå stifts församlingar får stöd att utöva diakoni på ett sätt som stärker kyrkans närvaro och röst i samhälle och värld.

DELMÅL

Luleå stift erbjuder regelbundna tillfällen för fortbildning och möten så att församlingarna får stöd och verktyg för att utöva diakoni på ett reflekterat och strategiskt sätt.

För att församlingarna skall få stöd och verktyg för att utöva diakoni på ett reflekterat och strategiskt sätt har flera fortbildningar och möten erbjudits och genomförts:

En tvådagars fortbildning har getts för diakoniassistenter i samverkan med Edelviks folkhögskola. Biskop emeritus Esbjörn Hagberg föreläste utifrån sin bok "På tal om Livet" och dag två ägnades åt vägledning för diakoni och välfärd. Ett trettiotal diakoniarbetare deltog i kursen vilket var fler än beräknat.

"Trygga din ekonomiska framtid – gilla din ekonomi" är en tvådagarskurs som finansinspektionen gav i Umeå under hösten. Kursen har utformats i samverkan med Svenska kyrkan och syftet är att öka privatekonomisk förståelse genom kunskapsspridning i privatekonomi. De som gått kursen förväntas i sin tur sprida kunskapen vidare.

För att stimulera till diakonal utveckling genom delande av kunskap, projekt och nya idéer har under året genomförts två diakonala rum i form av videokonferens. Ett tema som lyfts har varit projektet S:t Mary, en verksamhet för arbetsträning och praktik för personer långt från arbetsmarknaden. Vikten av att arbeta fram, och att ha en handlingsplan för när barn far illa var ett annat tema. Resultatet av projektet Vägledning för diakoni och välfärd har också presenterats.

I samverkan med kontraktsprostarna har möte genomförts i Södra Lapplands kontrakt under temat Diakoni nu och i morgon. I Piteå kontrakt, där diakoner från stiftets alla kontrakt inbjöds att delta, var temat Diakonins strukturer.

DELMÅL

I dialog med församlingar arbeta med röstbärarperspektivet relaterat till frågor rörande ensamhet, utanförskap och tillgänglighet.

En kurs i rättighetsbaserat arbetssätt har hållits med medverkan av Hanna Gerdes, människojurist och medförfattare till boken Rättighetsbaserat arbete i kyrkorna. Praktiska sätt att uppmärksamma strukturer som leder till allvarliga problem för enskilda och grupper var en del av innehållet och frågor kring ensamhet, utanförskap och tillgänglighet lyftes.

September är diakonins månad, ett ekumeniskt samarbete som 2018 handlade om psykisk ohälsa bland äldre. Psykisk ohälsa har ingen åldersgräns, men depression är vanligare bland äldre än bland yngre. Den största andelen självmord sker exempelvis bland de äldsta männen, skriver Sveriges kristnad råd (SKR). Även 2019 kommer fokus att ligga på psykisk ohälsa bland äldre människor.

KYRKA – SAMHÄLLE

Svenska kyrkan har alltid arbetat med utsatta människor, de som står utanför samhälle och arbetsmarknad. Luleå stift arbetar strategiskt för att stärka församlingarnas möjligheter att vara resurser och sociala aktörer för människor i utanförskap.

Den svenska välfärden befinner sig i ständig förändring vilket också påverkar Svenska kyrkans aktiva roll för att stödja människor som befinner sig i utsatta situationer. För att underlätta för församlingar att arbeta på ett nytt diakonalt och kreativt sätt fortsätter stiftet att samverka med Arbetsförmedlingen.

DELMÅL

Via projektet S:t Mary "hämta hem" en metod som handlar om att stötta kvinnor och män som, av olika anledningar, befinner sig långt från arbetsmarknaden.

Arbetet med socialfondsprojektet S:t Mary fortsätter och en utveckling av de horisontella principerna pågår. Självvärderingsmetoder har tagits fram för att se hur deltagarna i projektet upplever de horisontella principerna.

En revidering av avsiktsförklaringen mellan Luleå stift och Arbetsförmedlingen har gjorts, den ska vara helt klar våren 2019. Samverkan och avsiktsförklaringen med Arbetsförmedlingen ska underlätta för människor som befinner sig långt från arbetsmarknaden att hitta sysselsättning.

Tre församlingar i stiftet har fått stöd av utformandet av lokala avtal med arbetsförmedlingen.

DIGNITI OMNIA

Projektet "Digniti Omnia – ett värdigt liv för alla" har pågått 2015–2018. Syftet har varit att minska social exkludering och öka utsatta EU-medborgares egenmakt genom att stärka dem i deras rättigheter och skyldigheter. Projektet har gett möjligheter att öva språkfärdigheter, lära mer om hälsa och kost och om hur man kan använda datorer och mobiler som redskap för kommunikation och inläring. "Digniti Omnia" finansierades genom EU:s fond för de mest utsatta (Fead) och drevs gemensamt av Växjö pastorat, Karlstads pastorat, Luleå stift och Västerås stift.

Foto: Piteå församling

S:t Mary

Projektet "S:t Mary – sammanhang och egenmakt" handlar om att stötta kvinnor och män på väg till meningsfull sysselsättning och friskare liv. S:t Mary är en innovativ verksamhet för praktik och arbetsutbildning som tagits fram i Västerås stift. Piteå, Haparanda och Sävar-Holmöns församlingar i Luleå stift är med i projektet som finansieras av Europeiska socialfonden.

Mary står för Meningsfullhet, Arbetsgemenskap, Rehabilitering och Yrkesstolthet och är ett förhållningssätt för att ansvarsfullt möta människor som vill ha stöttning för att förändra sin situation. Förhållningssättet bygger på vedertagna metoder för att främja rehabilitering, egenmakt och personlig utveckling.

En bärande komponent i projektet är jämställdhet, tillgänglighet och icke-diskriminering, dessa är nyckelfaktorer för att bryta ner de externa hindren för att inkludera människor på arbetsmarknaden. De kallas också för horisontella principer. S:t Mary-projektet vill även utveckla ett långsiktigt, nära samarbete med Arbetsförmedlingen.

FLYKTING- OCH INTEGRATIONSARBETE

Församlingarna har en viktig roll i det lokala samhället i arbetet med integration och inkludering. Fler flyktingar och invandrare bör kunna bli delaktiga i församlingarnas liv.

DELMÅL

Luleå stift erbjuder regelbundna tillfällen för fortbildning och möten så att församlingarna får stöd i att hitta ett hållbart och långsiktigt förhållningssätt för sitt bidrag i integrationsarbetet. Ge verktyg för att arbeta med inkludering och integration på ett reflekterat, planerat och strategiskt sätt. Främja den teologiska fördjupningen kring främlingskap, migration, människovärde och värdighet.

Två kurstillfällen om psykosocialt stöd kunde genomföras med 30-40 deltagare per gång. Projektledaren i Umeå har deltagit i en nätverksträff anordnad av länsstyrelsen i Västerbotten och berättat om projektet. Länsstyrelsen i Norrbotten har också tagit del av projektets hemsida och de verktyg som finns där för att sprida information på en motsvarande dag i Norrbotten. Luleå stift har också medverkat i samtal med länsstyrelserna om vår bild av nuläget i stiftet när det gäller arbetet med utsatta Eu-medborgare.

Grupphandledning ”Att orka stå kvar” har genomfört vid två tillfällen och nätverksdelen har innehållit föreläsningar av jurist från Rådgivningsbyrån för asylsökande när det gäller nya gymnasielagen, återvändandeprocessen med mera.

DELMÅL

Stiftsorganisationen och församlingarna är aktiva samhällsaktörer i migrationsfrågor och ges redskap för den rollen.

Den rådgivning som efterfrågas enligt avtalet med Rådgivningsbyrån för asylsökande och flyktingar har under året fortsatt att vara distansrådgivning via e-post, telefon och videokonferens. Mängden ärenden och rådgivningstillfällen har inte minskat utan snarare ökat. Särskilt Boden har en stor verksamhet och efterfrågan där har ökat i och med starten av en ny mötesplats i ett område nära Migrationsverkets lokal. Som svar på ett behov i Umeå pastorat har ett projekt med volontärer planerats, starten fick skjutas till januari 2019.

En första nätverksträff för dem som arbetar med asylfrågor genomfördes som en workshop om verkställighetshinder under våren. En jurist fanns med per video från Göteborg. Nätverksträffen genomfördes helt via videokonferens och utformades som en fördjupnings-

workshop om familjeåterförening.

Under våren ordnades en samtalsdag om konvertiter i asylprocessen i Luleå med ett tiotal deltagare.

Barn och unga

Barn och unga ska vara sedda. I kyrkoordningens första kapitel framhålls barnens särställning, de har en viktig roll i det kristna budskapet. Ideologiska samtal om dopets roll och teologi behöver föras på flera plan. Barnperspektivet ska lyftas in i gudstjänster och övrig verksamhet.

Konfirmandarbetet är Svenska kyrkans mest omfattande ungdomsarbete. Svenska kyrkans riktlinjer föreskriver hög kvalitet, samverkan, satsning på unga konfirmandledare och betonar arbetet med mål och handlingsplaner. Luleå stift underlättar församlingarnas rekrytering av konfirmander via sociala medier i samverkan med Svenska kyrkans nationella nivå.

Barn som rättighetsbärare är ett centralt tema som hela Svenska kyrkan behöver jobba fördjupat med så att det får konkreta och praktiska konsekvenser i församlingarna. Barn och unga i behov av särskilt stöd och med olika funktionsnedsättningar behöver särskild uppmärksamhet flera år framöver. Stöd till församlingarna prioriteras genom olika utbildningssatsningar, information och samråd.

HUVUDMÅL FÖR 2018

Luleå stift ger stöd till församlingarna att utveckla verksamheten inom området barn, ungdom och musik, så att barn och unga på egna villkor får växa i tro med dopet som grund.

DELMÅL

Församlingarna får stöd att utveckla det diakonala arbetet 0-18 år.

Att möta barn och unga i behov av särskilt stöd var temat för en utbildningsdag tillsammans med Solviks Folkhögskola. Deltagarna fick reflektera kring förhållningssätt och bemötande av personer med intellektuell funktionsnedsättning. De fick också en kort introduktion om ”Tecken som stöd”, TSS, som ett hjälpmedel i verksamheten och erbjudande om fortsatt stöd och utbildning. 17 personer som i sin verksamhet möter barn och unga i behov av särskilt stöd i församlingens verksamhet deltog.

Under 2018 avslutades en barngrupp inom Barn i väntan/Barn i start, BIV/BIS.

Föräldraskapsstöd – ett samtalsmaterial för arbetslag kring förhållningssätt och bemötande av föräldrar och familjer, har spridits genom informationsträffar och Luleå stifts intranät. Det är en satsning i samverkan med länsstyrelsen i Norrbotten. Materialet är också uppmärksammat och prövat i referensgruppen Barn och familj i Luleå stift.

Stiftet verkar för avgiftsfri konfirmation och avgiftsfria läger för att i någon mån kunna motverka den barnfattigdom som är en realitet för många. Det sker genom det styrmedel stiftsbidragen för konfirmandinsatser är. I olika sammanhang har stiftet informerat om möjligheten till bidrag.

Alla kontrakt har nu erbjudits kursen "Självvård för unga". Kursen är ett led i att rusta församlingsmedarbetare för förebyggande arbete med barn och unga och psykisk ohälsa. Kursen förlades i Norra Lappland under vårterminen och under hösten anordnades ytterligare en kursomgång som var öppen för deltagare från alla kontrakt.

Nätverksträffar har anordnats för dem som arbetar med barn och unga i behov av särskilt stöd. Samtalsmaterialet "Här är vi" för särskolekonfirmander har publicerats på stiftets hemsida. Stiftets arbetsgrupp för barn och unga i behov av särskilt stöd har deltagit i barnrättsdagar i Örebro. "Här är jag-läget" har inte gått att genomföra på grund av sjukdom som gjorde att det blev för få deltagare.

Dagar om droger på nätet har genomförts på ett par ställen i stiftet.

Arbete med Regnbågsnyckeln, en hbtq-mäkning för församlingarna i Svenska kyrkan att bli mer inkluderande, har genomförts i Bodens pastorat samt Sävar-Holmöns- och Skellefteå lands församlingar.

DELMÅL

Församlingarna erbjuds möjlighet att dela erfarenheter och resurser till att stärka och utveckla andliga växtplatser för alla barn och unga utifrån sina villkor. Barn och ungas delaktighet i församlingarna ökar och församlingarna stärker det internationella engagemanget bland barn och unga.

Inspirationsdagar för unga ledare i samverkan med Svenska kyrkans unga genomfördes för sjätte gången. Temat var "Att leda och bli ledd". Ungefär 90 unga ledare, handledare och medverkande deltog. På grund av den stora uppslutningen har det beslutats att erbjuda inspirationsdagar på två platser under kommande år.

Nätverksträffar för handledare för unga ledare har genomförts dels på inspirationsdagar för unga ledare samt via videokonferens. En 18+ helg genomfördes med ett tiotal unga vuxna ledare.

En studieresa till Auschwitz genomfördes under våren 2018 med 23 deltagare. Resan förbereddes med ett introduktionsdygn och en seminariehelg på Älvsby folkhögskola och avslutades även med en seminariehelg efter själva resan. Uppföljande arbete har genomförts lokalt i församlingar och skolor, och var ett inslag i inspirationsdagarna 2019. Utvärderingen visar på fortsatt behov av utbildningen, men att marknadsföring och efterarbetet bör utvecklas.

"Pedagogik i kyrkorummet" var temat för Forum 0-18 år som genomfördes i augusti. Genom föreläsningar, seminarier, gudstjänster, workshops och samtal inspirerades deltagarna till att göra kyrkorum, liturgi och pedagogik levande för alla åldrar. Även deltagare från andra stift deltog vilket var nytt i detta sammanhang.

Kursen "Självvård för unga" har nu erbjudits stiftets alla kontrakt. Kursen är ett led i att rusta församlingsmedarbetare för förebyggande arbete med barn och unga och psykisk ohälsa.

kyrkan
- en plats
för alla

Ett ökat intresse för kyrkorummet och gudstjänsten märks bland annat genom tre församlingars tidigare deltagande i satsningen "Dela tro-Dela liv" om kyrkorummet. Det har nu spridits till fler församlingar.

Stiftets skolarbetsgrupp, som planerar skolnätverks-träffar, har också som uppdrag att fundera och utveckla ett strategiskt tänkande kring Svenska kyrkans roll i skolan. "Barn som upplever våld i nära relationer" var temat för skolnätverksdagar på två platser i stiftet. Föreläsare från organisationen "Se barnen" medverkade och det fördes värdefulla samtal. Det var stor uppslutning till dagarna som arrangerades i samverkan med Älvsby Folkhögskola.

Stödinsatser har gjorts för arbetet med barnkonsekvensanalys och barnrättsperspektiv i församlingens beslutsprocesser och verksamhet, samt genom utbildningsdagar med förtroendevalda.

Ett projekt "Barnets röst – mitt språk och min kulturella tillhörighet" har startats i i Luleå stift i samverkan med nationell nivå och några församlingar i Norra Norrbottens kontrakt. Det ska även kunna användas i kartläggningar för barnkonsekvensanalyser.

DELA TRO – DELA LIV

Dela tro – Dela liv var en särskild satsning på undervisning och mission för alla åldrar som kyrkostyrelsen fattade beslut om och som pågick fram till utgången av 2018. Hela Svenska kyrkan var involverad och det gjordes en rad delsatsningar inom området. Luleå stift deltog bland annat i delprojektet **Tro Hopp och Drömmar** med syfte att öka kompetensen hos församlingsmedarbetare om barn och ungdomar med minoritetstillhörighet. Stiftet deltog också i ett projekt om **kyrkorums pedagogik** som handlade om att medvetandegöra liturgin i och upplevelsen av kyrkorummet.

DELMÅL

Främja och utveckla musikerarbetet i församlingarna för barn, ungdomar, ideella och verksamma kyrkomusiker genom ett långsiktigt arbete.

Barnkörläger och ungdomskörläger har genomförts i både Norrbotten och Västerbotten. Lördagsorgel för barn och unga på Musikhögskolan i Piteå lockade 20 barn för en heldag med orgellektioner och en minikoncert på slutet. Det är en dag som lockar fler och fler av församlingarnas orgelelever.

Orgelläret på Mellansels folkhögskola samlar cirka 30 barn varje sommar. Flera av dem kommer från Luleå stift och stiftet ger därför bidrag till det läget.

DELMÅL

Tillsammans med Svenska Kyrkans Unga verka för en strategisk långsiktig plan för läger och mötesplatser riktade till barn och ungdomar i Luleå stift.

Svenska Kyrkans Unga i Luleå stift har omförhandlat sitt samarbetsavtal med Svenska kyrkan Luleå stift, det har tydliggjort relationen än mer mellan organisationerna.

I augusti anställdes en stiftspedagog med 50 % ansvar för Svenska Kyrkans Unga i Luleå stift.

Läget "Nya mittpunkt" anordnades under hösten på Älvsbyns folkhögskola med närmare 70 deltagare. Där fick deltagarna bland annat möta biskop Åsa Nyström och musikern Katarina Barruk, och dela tro, lek och allvar med varandra.

Svenska Kyrkans Unga samarbetar kring inspirationsdagar för unga ledare och 18+ för de som är äldre och vill fortsätta dela tro och livsfrågor. Distriktsstyrelsen för Svenska Kyrkans Unga i Luleå stift har samtalat med stiftspersonal om hur framtida samarbete och läger ska se ut. Ett samtal som ska utvecklas än mer framöver.

SVENSKA KYRKANS UNGA

Behovet av stödinsatser och utbildning till de ungdomar som engagerar sig i Svenska Kyrkans Unga ökar i takt med att medelåldern sjunker och att det därför allt oftare byts ut hela styrelser när man flyttar för studier. Församlingarnas arbete med barnkonsekvensanalys kan också bidra till ökade förväntningar och krav på de ungdomar som är förtroendevalda i Svenska Kyrkans Unga.

DELMÅL

Luleå stift rustar ungdomar för deras engagemang i Svenska Kyrkans Unga.

Inder året har Luleå stift gett stöd till Svenska Kyrkans Unga i ledningsfunktionen och utvecklingsarbete med fokus på organisations- och demokratifrågor.

En del av ungdomarna som deltog i det samiska konfirmandlägret under fjällvisten i Tärnaklippen. Foto: Anna-Stina Wikström

Mia Erika Sparrok bär processionskorset vid konfirmentgudstjänsten. Foto: Anna-Stina Wikström

SAMISKT KONFIRMANDLÄGER

Sextioen ungdomar deltog i det samiska konfirmandlägret 2018. Det var femte året som lägret arrangerades i samverkan med Edelviks folkhögskola i Burträsk.

Uppdraget att deltagarna ska få bearbeta vad det är att vara ung, same och kristen, gestaltades inte minst under årets fjällvistelse i Tärnaklippen. Ett av de nord-samiska barnen som var med om att flytta till viset i Gausosjö i mitten av 1930-talet, delade sin berättelse och vid ett besök vid den restaurerade sameskolan vid Atoklimpen blev historien konkret.

I konfirmentgudstjänsten deltog Biskop Åsa för första gången, men det var konfirmanderna som predikade med bland annat sång och dans. Burträsk kyrka var fylld av släkt och vänner som delade både måltiden där och kyrkkaffet på Hembygdsområdet efteråt.

Rekryteringen till, och utvecklingen av, ledarutbildning för samiska unga ledare sker via Edelviks folkhögskola. Verksamheten har bedrivits i fem år och det samiska konfirmandlägret är nu självförsörjande på unga ledare vilket också har varit målet för arbetet. I princip alla unga samiska ledare inför kommande samiska konfirmandläger har gått ledarskola i Edelviks regi.

Tolv unga ledare har utbildats i steg 2, dessa kommer att finnas med under lägret 2019. Många av 2018 års samiska konfirmander är intresserade av att komma med som unga ledare och tjugofyra av dem deltog under Mittpunktslägrets ledarspår.

Flerspråkigt arbete

Församlingen har ansvar för den kyrkliga verksamheten för alla som vistas inom dess gränser, oberoende av människors ursprung och språk. Församlingen behöver därför ta till vara och utveckla flerspråkiga resurser och flerspråkig kompetens.

Luleå stift präglas av rik språklig och kulturell mångfald. Stiftets uppgift är att stödja församlingarna i arbetet med att synliggöra denna mångfald. Minoritetsspråkens ställning har stärkts via lagstiftning. Därför är arbetet med att möta människors önskan att få höra och tala sitt modersmål särskilt viktigt.

I arbetet med en flerspråkig kyrka prioriterar Luleå stift utvecklingen av kyrkolivet för att stärka människors identitet, språk och kultur. Hit hör områden med meänkieli och finska, samiska med dess fyra språkvarieteter nord-, lule-, syd- och umesamiska, samt teckenspråk. Samerna är ett urfolk i Sverige och urfolksdeklarationen ger samerna en unik ställning och möjligheter att vårda sin kultur, andlighet, tradition och språk.

Teckenspråkigt arbete

HUVUDMÅL FÖR 2018

Målgruppen döva ges möjlighet att synliggöra teckenspråket, bedriva påverkansarbete och kvalitetssäkra verksamheten, vilket är en förutsättning för att ett minoritetsspråksperspektiv ska kunna upprätthållas i stiftet. Församlingar rustas i kommunikation så att barn, unga och konfirmander som använder teckenspråk, hörseltek-niska hjälpmedel och tecken-som-stöd, ges möjlighet att delta i församlingars verksamhet.

Arbetet fortsätter med att knyta kontakter med hörsel-skolor och dess pedagoger och elever. I Skellefteå pastorat finns det en barngrupp som möts under skollov samt en ungdomsgrupp som träffas en gång i månaden. I Umeå pastorat finns en ungdomsgrupp som möts en gång i månaden. Samverkan mellan grupperna sker fler gånger per termin.

Arbete pågår tillsammans med Strängnäs stift om en handlingsplan för konfirmander och ungdomsläger. Information om tecken som stöd samt ytterligare stöd till församlingar som önskar använda detta pågår.

Den information som finns på hemsidan om biskop Åsa är översatt till teckenspråk och filmerna har även lagts ut på Facebooksidan "Teckenspråk Luleå stift". Facebooksidan används till predikoinformation med fil-made inbjudningar och annan information. Då språket är visuellt är denna sida mer användbar än skriven ut-skickad information.

Mottagningen av biskop Åsa Nyström i Luleå domkyrka teckentolkades och många teckenspråkiga fanns på plats.

Avtalet med Strömbäcks folkhögskola om kompetensutvecklingsinsatser inom teckenspråk fortgår. 2018 deltog fler än beräknat i kursutbudet, vilket är en positiv trend.

Meänkielispråkigt arbete

HUVUDMÅL FÖR 2018

Skapa en fungerande modell för att stödja församlingar med att utveckla meänkieli arbete i det lokala kyrkolivet med fokus på gudstjänster, psalmsång och verksamhet med barn och unga. Stödja församlingar att få in meänkieli i det ordinarie församlingsarbetet som en självklar del.

Utvecklingsarbetet för att göra meänkieli till ett reellt verksamhetsspråk i församlingar har under året bestått av att slutföra arbetet med att ta fram några centrala böcker på meänkieli för församlinglivet.

Arbetet på meänkieli har till stora delar bestått av strukturellt påverkansarbete genom församlingarnas och pastoratens FIN-arbete. Stiftet har väglett i hur man kan formulera en rimlig och hållbar vision för ett arbete som flerspråkig församling.

Våren 2018 arrangerades ett boksläpp av samtalsboken "Ette tohtia olla oma itte" – en samtalsbok om språk, tro och identitet i Tornedalen av Stefan Aro. Stiftet har bistått med att göra församlingsbesök för att sprida bokens användning.

I slutet av 2018 arrangerades en gudstjänst på meänkieli där psalmboken på meänkieli offentliggjordes. Psalmboken har lanserats genom musikerna i de församlingar där meänkieli används.

Luleå stift har startat projektet "Barnets röst" som har till syfte att konkret lyssna till barns och ungas tankar, med fokus på barn med minoritetsspråksbakgrund.

Stiftet har ansvarat för ett konfirmationsläger i en Tornedalsförsamling. Stiftet har också arbetat strategiskt med barnperspektivet genom att jobba med församlingarnas BKA, delta i Barnrättsdagarna och med stiftets beredskap och medvetenhet i barnperspektivfrågor.

DELMÅL

Fortsatt arbete med att översätta kyrkliga texter till meänkieli.

Stiftet har bistått kyrkans nationella nivå med att färdigställa en version av kyrkohandbok på meänkieli, en bok med psalmer på meänkieli samt en samtalsbok om trosliv, identitet och språk i Tornedalen.

Sverigefinskt arbete

HUVUDMÅL FÖR 2018

Skapa en fungerande modell för att stödja församlingar med att utveckla det sverigefinska arbetet lokalt.

Arbetet på finska under 2018 har i stora delar bestått av strukturellt påverkansarbete genom församlingarnas och pastoratens FIN-arbete. Stiftet har varit i kontakt med de församlingar och pastorat som har jobbat med sina församlingsinstruktioner och aktivt väglett i hur man kan formulera en rimlig och hållbar vision för ett arbete som flerspråkig församling.

Arbete med finska romer har stått still av orsaker som stiftet inte styr över; Luleå kommuns utvecklingsprojekt med finska romer har avstannat och det finns för närvarande inte någon att samverka med.

Stiftet har arbetat strategiskt med barnperspektivet genom att jobba med församlingarnas BKA, delta i Barnrättsdagarna och att jobba med stiftets beredskap och medvetenhet i barnperspektivfrågor.

Stiftet har ansvarat för ett konfirmationsläger i en Tornedalsförsamling.

Samiskt kyrkoliv

HUVUDMÅL FÖR 2018

Att samiskt kyrkoliv blir en praktisk verklighet som fungerar i vardag och helg. Verka för att skapa utrymme för samiskt kyrkoliv för alla åldrar. Särskilt verka för att samiska barn- och ungdomar får möjlighet att bli delaktiga i kyrkans gudstjänster och övrig verksamhet.

Samiska kyrkodagar med fokus på diakoni genomfördes i Umeå den 8-9 november 2018 i samverkan med kyrkokansliet och Härnösands stift. Ett 40-tal personer deltog. Värdefulla erfarenheter av det arbete som pågår i församlingarna i stiftet delades men också exempel på vilka utmaningar som finns, inte minst på det diakonala området. Deltagarna, som representerade både anställda och ideella, konstaterade att det är viktigt att arbeta strategiskt på alla nivåer i Svenska kyrkan för att öka medvetenheten om samernas villkor och behov.

Stiftsadjunkten för samiskt kyrkoliv har under året påbörjat en dokumentation av delar av samiskt kyrkoliv i Luleå stift. Under 2018 har tid ägnats åt inläsning av en mängd material men också intervjuer och samtal med

församlingsmedarbetare och samer. Arbetet är tänkt att resultera i en bok som en inspirationskälla för församlingarnas fortsatta arbete med samiskt kyrkoliv.

Eftersom nuvarande tjänsteinnehavare går i pension 2019 har stiftsstyrelsen identifierat ett behov av att se över hur stiftets främjandearbete när det gäller samiskt kyrkoliv ska se ut i framtiden. Två medarbetare med pedagogisk och teologisk kompetens samt med erfarenhet från den samiska kontexten har fått i uppdrag att genomföra en inventering av nuläget för att identifiera vilka behov församlingarna uttrycker.

Internationellt arbete

I Svenska kyrkans identitet ingår att vara en del av den världsvida kyrkan. Det mänskliga mötet där vi lär av varandra är en viktig hörnsten i arbetet för internationella relationer, mission, ekumenik och solidaritet. Den världsvida kyrkan engagerar sig för en rättvis värld och värnar grundläggande mänskliga rättigheter.

HUVUDMÅL FÖR 2018

Församlingarna och stiftsorganisationen stärks i sin identitet att vara en del av den världsvida kyrkan och ges redskap och förutsättningar för teologisk fördjupning, för möten med stiftets internationella partners, för samverkan och för praktisk handling i arbetet för försoning, upprättelse och förvandling.

DELMÅL

Att Luleå stift fortsätter att utveckla och fördjupa kontakter med Norwich stift, Luterska kyrkan i Liberia och Konde stift Tanzania, utifrån de överenskommelser stiftet har med dessa, samt inom SKKB-samarbetet.

Luleå stift – Norwich stift

Utbytet med konfirmander och ungdomsgrupper, samt andra församlingsbaserade grupper och individer, har fortsatt under året.

Biskop Graham medverkade vid biskopsvigningen i juni. Biskop Jonathan besökte Luleå senare under sommaren. Medarbetare från Luleå stift medverkade vid biskop Grahams stavnedläggning i november 2018.

Luleå stift – Lutherska kyrkan i Liberia

Ett nytt samverkansdokument mellan Luleå stift och Lutherska kyrkan i Liberia (LCL) bekräftades genom deltagande i ett Partners in Mission-möte i Liberia 2018.

Planering pågår för en resa från Luleå stift till Liberia med representanter från stiftsorganisationen och församlingar. För att biskopen ska kunna medverka har resan skjutits till oktober 2019.

Den planerade förstudien och projektansökan för ett

utbildningsprojekt för ”Community peace building and trauma healing” i samverkan med Älvsby folkhögskola, med flera, har inte kunnat genomföras under året.

Biskop Jensen medverkade i biskop Åsas biskopsvigning i juni och besökte i anslutning till vigningen Luleå stift.

Luleå stift – Konde stift

Planering av ett svarsbesök från Luleå stift pågår, för genomförande i maj 2019, i samband med det gemensamma biskopsmötet mellan ELCT och Svenska kyrkan.

För att fler vänförsamlingskontakter mellan Konde och Luleå stift ska etableras genomförs seminarier på temat vänförsamlingar vid internationella konferensen i februari 2019. Uppgifter om hur många vänförsamlingar som finns i stiftet är inte tillgängliga.

Biskop Edward medverkade i biskopsvigningen i juni och besökte i anslutning till vigningen Luleå stift.

Under fyra veckor i mars hade stiftet returbesök av två personer från Tanzania, som vistades i Skellefteå Sankt Olovs församling. Skellefteå pastorat har en vänförsamling i samma stift som besökarna kom ifrån.

SKKB

SKKB, Samarbetsrådet för Kristna Kyrkor i Barentsregionen, fortsätter sin verksamhet i enlighet med rådets prioriterade områden. Under 2018 hölls bland annat rådsmöte i Inari där klimatet och urfolksfrågan fick särskilt fokus. Vidare hölls ett forskarseminarium om kyrkomusik i Nya Valamo under senhösten 2018.

DELMÅL

Ge församlingar möjligheter att utveckla ett starkt internationellt engagemang i konfirmand- och ungdomsgrupper och hos unga ledare.

Under läsåret 2017/18 hade Luleå stift en deltagare i ”Ung i världsvida kyrkan”, Helena Wikström från Skellefteå, utsänd till Bukoba i Tanzania. Efter hemkomsten besökte hon under våren 11 olika arrangemang där hon informerade om Ung i världsvida kyrkan och delade sina erfarenheter från resan.

Under läsåret 2018/19 har stiftet också en deltagare i programmet, Emilia Söderberg från Piteå, som under hösten 2018 var i Costa Rica.

DELMÅL

Verka för att samverka mellan de olika kyrkorna/samfunden i Norrbotten och Västerbotten fördjupas och stiftets ekumeniska arbete stärks.

Förberedelser för ett regionalt ekumeniskt möte med kyrkoledare från regionen har påbörjats. Mötet beräknas kunna äga rum under våren 2020.

Katolska kyrkan har under året fått en ny kyrkoherde

för Norrbotten. Kontakt har initierats och en gemensam ljusgudstjänst som lyfte de ekumeniska imperativen från mötet i Lund 2016 har genomförts i Jokkmokk vid tiden för vintersolståndet.

DELMÅL

Stiftets globala råd jobbar med visioner, långsiktighet, utveckling och förankring av det stiftsanknutna internationella och ekumeniska arbetet, i förhållande till de övergripande strategiska planerna för Svenska kyrkans internationella och ekumeniska arbete.

Globala rådet ansvarar för att tillsammans med stiftskansliets handläggare bevaka, arbeta för och informera om Svenska kyrkans internationella arbete, lokalt och globalt hållbarhetsarbete och den världsvida kyrkans synlighet och integration i våra församlingar.

Globala rådet bildades formellt i januari och har under året haft fem möten, varav ett i samband med en studie- och utbildningsresa med besök på kyrkokansliets internationella avdelning i Uppsala.

Under detta första år har rådet arbetat med att hitta former för sitt eget och stiftets globala arbete. Insamlingskampanjer och internationella kontakter har av tradition en stor plats i stiftets församlingar, men idag är många av de globala frågorna även lokala, som klimat och hållbarhet, flyktingar och integration. Rådet vill verka för att det i stiftets församlingar ska finnas grupper som arbetar med och tar tillvara det engagemang som finns för dessa frågor, där stiftet och globala rådet kan stödja genom att erbjuda mötesplatser för utbildning och nätverkande.

Under 2018 har rådet medverkat vid tre utbildningstillfällen för internationella grupper och varit delaktiga i planeringen inför stiftets internationella konferens.

Internationellt besök i samband med att biskop Åsa Nyström vigdes till biskop i Luleå stift. Pastor Mwankenya, Konde stift, Tanzania, Biskop Jensen Sayenkulo, Liberia och biskop Edward Johnson Mwaikali, Konde stift.

Ideellt medarbetarskap

Tillsammans är vi Guds medarbetare – alla ideella, för-
troendevalda och anställda. Tillsammans är vi bärare av
kyrkans gemensamma uppdrag i världen. Därför ska det
vara enkelt att engagera sig i Svenska kyrkan för den som
vill. Luleå stift vill verka för detta genom att bekräfta och
stärka lekfolkets roll i församlingsarbetet. Det sker bland
annat genom att bidra till erfarenhetsutbyte och ett fort-
satt strategiskt utvecklingsarbete.

HUVUDMÅL FÖR 2018:

Främja processer som förankrar och fördjupar ideellas
plats i församlinglivet. Fortsätta ett strategiskt utveck-
lingsarbete inom området idealitet och frivillighet.

DELMÅL

Utveckla samarbetet inom nätverket Ideellt forum.

Luleå stift stifts åtagande som huvudman i nätverket
Ideellt forum i Svenska kyrkan har fullföljts genom eko-
nomiskt stöd och deltagande vid huvudmannamötet.
Stiftet är även representerat i nätverkets styrgrupp, som
under hösten har arbetat med kompetensutveckling ge-
nom forskardagar och studieresa.

DELMÅL

Stödja arbetet med lokala handlingsplaner för arbetet
med ideella i församlingarna.

DELMÅL

Ge stöd till den som i församlingen samordnar och leder
grupper med ideella.

Dagar kring idealitet och medarbetarskap har arrange-
rats i Skellefteå och Umeå pastorat i samverkan med
Sensus. Programmet har vänt sig både till anställda och
ideella medarbetare, med inriktning på inspiration och
erfarenhetsutbyte.

Som en del av stiftets åtaganden i samband med bis-
kopsvisitationer har arbetslagsutbildningar kring ideali-
tet genomförts i två församlingar.

Utbildningen ”Att leda ideella” har gjort en paus i Lu-
leå och Härnösands stift under 2018, för att återkom-
ma med helt nytt kursupplägg under 2019 i samverkan
med Härnösands stift, Sensus och Ideellt forum. Istället
för fyra delkurser blir det en internetbaserad utbildning
på halvdistanst med två gemensamma kurstillfällen. Det
nya kursupplägget lägger större fokus på arbetet/proces-
sen i det lokala arbetslaget under utbildningen. Det blir
en utbildning inte bara för kursdeltagarna utan för hela
församlingen.

DELMÅL

Stärka de ungas roll som ideella och möjligheter att hitta
sin roll/uppgift i församlingen.

DELMÅL

Medverka till att engagemang för internationella frågor
och integrationsarbete leder till volontärsatser i för-
samlingarna, genom internationella grupper som arbetar
med globala frågor både lokalt och internationellt.

Tre utbildningsdagar har genomförts under 2018 för
ideella i församlingarnas internationella grupper, med
totalt 86 deltagare från 21 församlingar.

Internationella ombud förser sig med material inför en kommande insam-
lingsperiod.

FÖRSAMLINGARNAS ORGANISATORISKA FÖRUTSÄTTNINGAR

BUDGET 24 887 TKR
UTFALL 24 147 TKR

Det övergripande målet för stiftets främjande är att alla församlingar – både i tätort och i glesbygd – ska ha organisatoriska, administrativa, personella och ekonomiska förutsättningar till en positiv utveckling.

Hållbar utveckling

Tidigare har hållbarhetsfrågor ofta förknippats med miljö- och klimatfrågor, numera inkluderar de också social, ekonomisk och kulturell hållbarhet. Allt klarare framträder behoven av en fortsatt bred, teologisk analys och ett teologiskt arbete för att skapa en tydlig grund för arbetet med hållbarhetsfrågor i vidare mening än rena miljö- och klimatfrågor. För att vidga perspektivet till den grundläggande uppgiften i sin helhet fokuserar stiftet på två områden; förvaltare och tillgänglighet. Arbetet inkluderar också urfolksperspektivet.

HUVUDMÅL FÖR 2018

Hållbarhetsperspektivet är en integrerad del i varje verksamhetsområde inom stiftskansliet. Stiftets församlingar har ett tydligt väl integrerat hållbarhetsperspektiv i sin verksamhet.

Ett samtal har initierats angående bildandet av ett ekumeniskt cirkumpolarktiskt samarbetsorgan.

DELMÅL

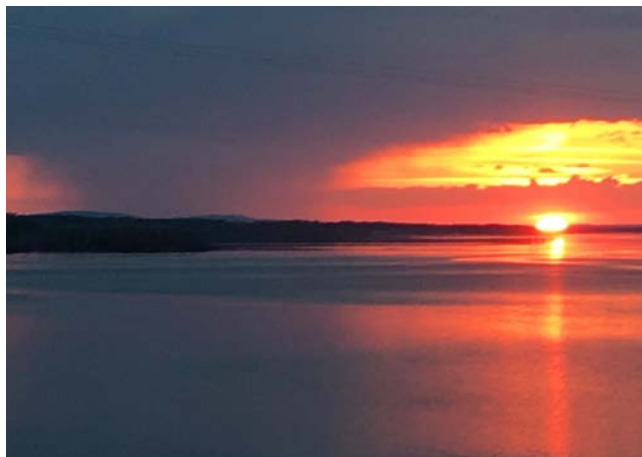
Samverkan skall ske mellan så många verksamhetsområden som möjligt i uppdrag av gemensam natur.

Förståelsen av vad vi avser med begreppet ”hållbar utveckling” har förändrats under de senaste åren. Idag ser vi närmast ”hållbarhet” som ett raster som skall genomlysas all verksamhet. Särskilt tydligt blir detta när vi lyfter in AGENDA 2030-målen i vår förståelse.

Stiftskansliets verksamhet har i detta avseende följt utvecklingen, detta får konsekvenser för planering och genomförande av arbetet med hållbarhetsfrågor. Det har också blivit tydligt att den teologiska analysen blir allt viktigare och efterfrågas i högre grad. Detta får avspeglings i verksamheten där stiftet eftersträvar att hållbarhetstanken skall genomsyra all verksamhet inom organisationen.

Klimatförändringarna globalt men för Luleå stifts vidkommande särskilt Arktis och urfolksfrågorna, har varit i fokus också under 2018. Stiftet har medverkat vid ett antal olika event och församlingsträffar. Bland annat de samiska kulturdagarna vid Edelviks folkhögskola och andra inomkyrkliga och externa event.

Under 2018 medverkade Luleå stift i Stockholm International Water Week och som en följd av detta ingår stiftet nu i en svensk multireligiös projektgrupp om vatten och dess teologiska och praktiska betydelse (SIWI's Cluster Group on Water and Faith). Projektet löper på två år.

Stiftet är med i Länsstyrelsernas samrådsgrupper kring agenda 2030-målen. Dessa har varit tema vid ett antal församlingsträffar under året. Stiftet har också medverkat vid en filmproduktion från nationell nivå om ”teologi och klimat” vilken kommer att ingå i klimatportalen på Svenska kyrkans hemsida.

DELMÅL

Församlingarnas engagemang i SEE-veckan (hållbarhetsveckan) bör öka i omfattning.

Stiftsorganisationen avvecklade engagemanget under 2018. Det finns enskilda församlingar som engagerar sig lokalt, men från stiftets sida minskade stegvis medverkan för att under 2019 stå utanför sammanhanget.

DELMÅL

Ett samtal kring bildandet av ett ekumeniskt arktiskt samarbetsorgan tas upp vid Arktiskonferensen i Kanada 2019.

Den process som inleddes med Storforskonferensen om Arktis och urfolk år 2015 fortlöper och har gjort så även under 2018. Avsikten att skapa ett ekumeniskt råd står kvar. Mötet har blivit framflyttat till 2021.

DELMÅL

Församlingarna i Luleå stift arbetar aktivt i ledningssystemet ”Miljödiplomerings”. Fyra församlingar miljödiplomerades under 2018.

Fyra församlingar/pastorat är nu diplomerade på fas 1 och fortsätter med fas 2. Dessa är Holmsunds församling, Hörnefors församling, Skellefteå S:t Örjans församling samt Umeå pastorat.

Sju församlingar/pastorat arbetar med att nå diplomering för fas 1. Dessa är Bodens pastorat, Bureå församling, Jokkmokks församling, Kalix församling, Luleå

domkyrkoförsamling, Vännäs-Bjurholms pastorat samt Älvsby församling.

För de enheter som arbetar med miljödiplomerings- ingår en obligatorisk kursdag för varje fas. I diplomerings- standarden står det att ”församlingen skall ha genomgått en grundläggande miljöutbildning, vilken ska rymma reflektion kring miljöfrågor i perspektivet hållbar utveckling utifrån en teologisk grund”, i syfte att åstadkomma en förståelse för församlingens/pastoratets gemensamma värdegrund i detta arbete. Under året har kursdagar hållits i fyra församlingar/pastorat.

Luleå stiftskansli miljödiplomerades i november på fas 2 och påbörjar därefter fas 3.

KEMIKALIEHANTERING

Verksamhetsområdet hanterar system och frågor rörande kemikalihantering i enlighet med svensk miljö- och arbetsmiljölågstiftning. Lagar och regelverk kring hantering av kemikalier i verksamhet har skärpts på senare år. Ett mycket tydligare ansvar åligger nu ”brukaren”, dvs den som använder kemikalier i sin verksamhet. Detta betyder att man ska uppnå de krav som gäller lagerkontroll och status, risker, säkerhetsföreskrifter, produktdatablad samt regler för destruktion med mera. De nya reglerna åtföljs också av tillskrifna böter och eller sanktionsavgifter. Luleå stift samarbetar med Skellefteåföretaget Explizit som står för kemikaliehanteringssystem och databas.

HUVUDMÅL FÖR 2018

25 % av stiftets församlingar är anslutna till kemikaliehanteringssystemet Chemsoft eller något annat system för kemikaliehantering.

DELMÅL

Information om regelverket för kemikaliehantering förmedlas av Luleå stift i samverkan men nationell nivå.

I arbetet med att främja såväl arbetsmiljön som den fysiska miljön/naturen, har frågan om hantering och användning av kemikalier fått ett allt större fokus. Stiftet erbjuder församlingarna ett systemstöd för kemikaliehantering och ett tiotal församlingar samt två pastorat har arbetat med systemet under året. Intresset ökar och nya församlingar ansluter sig fortlöpande. Här är ännu in hela målsättningen för 2018 uppfylld avseende antalet medverkande pastorat. Däremot har fler församlingar än förväntat engagerat sig.

Byggnadsrådgivning och kulturarv

Luleå stift vill erbjuda församlingar och pastorat i stiftet tillgång till kvalificerade rådgivnings- och handläggningsresurser för fastighets- och byggnadsfrågor.

HUVUDMÅL FÖR 2018

Samtliga församlingar och pastorat i Luleå stift ska

- se verksamheten som den primära resursen vid planering och genomförande av åtgärder inom sitt byggnadsbestånd och för sina kyrkliga inventarier samt
- öka antalet bidragsansökningar, framför allt ansökningar om kyrkoantikvarisk ersättning.

DELMÅL

Luleå stift tar ett utökat ansvar för stöd till församlingar och pastorat rörande bland annat underhållsplanering, upphandling och genomförande av byggnadsåtgärder enligt beslut i kyrkomötet ”Gemensamt ansvar”.

Vid årsskiftet 2017/2018 avslutades projektet ”Fastighetssamordnare i Södra Västerbottens kontrakt” som pågått sedan juni 2015. Erfarenheterna från projektet i sin helhet har varit goda. Det innebar att stiftsfullmäktige i november 2017 beslutade att inrätta fyra tjänster som fastighetssamordnare. Under 2018 har det inrättats och tillsatts tre tjänster som fastighetssamordnare. Tills vidare avvaktas det med att tillsätta den fjärde tjänsten.

DELMÅL

Förstärka det digitala stödet inom fastighetsförvaltningen.

Samtliga pastorat och församlingar har från och med 1 januari 2018 erbjudits en kostnadsfri användare i fastighetssystemet DeDU. Vid årsskiftet användes systemet av nästan 50% av alla enheter. Systemet hjälper i första hand till att hålla ordning på förebyggande underhåll, ronderingar och felanmälningar.

DELMÅL

Upprätta fastighetsregister enligt beslut i kyrkomötet ”Gemensamt ansvar”.

Ett gemensamt fastighetsregister för Svenska kyrkan i sin helhet har upprättats under 2018 efter beslut i kyrkomötet. Församlingar och pastorat i Luleå stift har tillsammans 1 208 byggnader.

Fastighetsregistret ger ett bra och behövligt underlag för kommande arbete med lokalförsörjningsplaner,

samt för effektivisering av fastighetsbeståndet.

De årliga fastighetsdagarna som brukar hållas på hösten ställdes in på grund av det omfattande arbetet med fastighetsregistret. I stället genomfördes en utbildningsdag i arbetet med registret.

Att främja vårdinsatser på det kyrkliga kulturarvet med målet att hela kulturarvet ska vårdas och att så många relevanta bidragsansökningar som möjligt kan lämnas in, är ett ständigt pågående arbete. Här inräknas kyrkobyggnader, klockstaplar samt kyrkliga inventarier. Det pågår även ett fortlöpande arbete med att sprida information till församlingarna om att energieffektivisera kyrkor och övriga byggnader.

Ett fortgående arbete är att uppmuntra församlingarna att förbättra sina inventarieförteckningar och att komplettera dessa med foton på inventarierna, vilket är viktigt i händelse av stöld och brand. I och med den nya visitationsmodellen ges tillfälle att påtala förbättringsåtgärder.

Vidare har anordnats fortbildningsdagar för församlingarnas servicepersonal riktad till husfruar/-män, församlingshemsvärdar, vaktmästare, kyrkogårdsarbetare och annan servicepersonal. Dagarnas huvudinnehåll var hur man hanterar hot och våld samt hur man möter människor i sorg.

Kompetensutveckling

Samordning och samarbete med församlingarnas bästa för ögonen är en viktig del i stiftets arbete. Luleå stifts fördjupade fortbildningar vill ge andlig och teologisk fördjupning som bidrar till att rusta församlingarna för deras uppdrag.

Kurser och fortbildningar är viktiga beståndsdelar i stiftets utbud. Nätverkstänkandet bland yrkesgrupperna ökar och medarbetarna samlas oftare till arbetslagsutbildningar och tematiska utbildningar. Tillsammans med Svenska kyrkans Arbetsgivarorganisation, de kyrkliga folkhögskolorna samt Sensus studieförbund är stiftskansliet resurs för församlingarna i Luleå stift.

HUVUDMÅL FÖR 2018

Luleå stifts fortbildningar, mötesplatser och ledarskapsutbildningar bidrar till att rusta församlingarna i Luleå stift för sitt uppdrag.

DELMÅL

Utbildningsspecifik fortbildning, ett årligt möte mellan vigningstjänst och biskop som stärker präster och diakoner i deras uppdrag.

2018 innebar en ny mandatperiod och en ny biskop. Tillsammans med den nya biskopen skedde fortbildning för vigningstjänsten kontraktsvis. Vidare har ett stort antal tematiska kurser genomförts.

DELMÅL

Tematisk fortbildning. Utbildningsinsatserna bidrar till församlingarnas verksamhetsutveckling.

Fortbildning, kurser och andra kompetensutvecklingsinsatser är ett viktigt redskap för att stödja församlingarnas/pastoratens arbete. Kompetensutveckling sker på många olika sätt, där kurser endast är ett alternativ. Skräddarsydda insatser, handledning och coaching är andra exempel på insatser.

DELMÅL

Genomföra chef- och ledarskapsutveckling vilket ger fler behöriga och kompetenta ledare som står till förfogande för kyrkoherdetjänster.

Chef och ledningsfrågor är fortsatt strategiskt viktiga. För att fler präster ska bli behöriga att söka kyrkoherdetjänst bekostar stiftet den behörighetsgivande kyrkoherdeutbildningen.

Kyrkoherde idag är en befattningsutbildning för nya kyrkoherdar i tjänst som genomförs tillsammans med Uppsala, Skara stift samt Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation. Samverkan kring utbildning och andra utvecklingsinsatser skapar stort mervärde.

DELMÅL

Förtroendevalda i pastorat, församlingar och stift ska känna sig trygga i sin roll och ha relevant kunskap för sitt uppdrag.

Ett omfattande utbildningsprogram "Vald med förtroende" har genomförts med stor uppslutning. De flesta utbildningarna har genomförts på 3-4 platser för att minska på resandet och möjliggöra deltagande.

GENOMFÖRDA KURSER OCH FORTBILDNINGAR 2018

Tid	Kurs	Plats	Antal	Tid	Kurs	Plats	Antal
JANUARI							
10	Förtroendevald – Mitt uppdrag i Svenska kyrkan	Edelviks fhs	60	28	Grundkurs Kyrksam	Umeå	8
16-21	C-retreat	Stiftsgården	30	31	Vald med förtroende fastigh.förv, begravningsv, ekonomi	Nederluleå	36
18	Förtroendevald – Mitt uppdrag i Svenskkyrkan	Älvsby fhs	81	JUNI			
23-16/5	Själavård för unga	Kiruna	8	08	Vald med förtroende – FIN och BKA	Norsjö	8
22	Förtroendevald – Mitt uppdrag i Svenskkyrkan	Strömbäcks fhs	112	13-17	Luleå stifts Orgelspeklarkurs	Piteå	12
FEBRUARI				21-22	Gemensamt fastighetsregister	Stiftsgården	44
06-08	Kyrkoherdedagar	Stiftsgården	31	AUGUSTI			
08	Filma med mobilen	Stiftsgården	8	27-28	Forum 0-18 år – Pedagogik i kyrkorummet	Luleå	138
15	Förtroendevald – Mitt uppdrag i Svenskkyrkan	Överkalix	137	27-3/9	Pilgrimsvandring	Dag Hammar- skjöldeleden	10
20	Samlas och sändas – en dag om kyrkohandboken	Umeå	81	SEPTEMBER			
21	Samlas och sändas en dag om kyrkohandboken	Nederluleå	62	18-12/12	Själavård för unga ht 2018		12
24	Internationella gruppen – fri att förändra	Boden	24	19	Fördjupat psykosocialt stöd – Traumafokuserad utb.	Stiftsgården	21
27	Samlas och sändas – en dag om kyrkohandboken	Skelleteå	77	25	Sammanträde i Svenska kyrkan	Strömbäcks fhs	23
28	Samlas och sändas – en dag om kyrkohandboken	Lycksele	28	26	Rättighetsbaserat arbetssätt	Umeå stad	26
28	GDPR introduktion	Videokonferens	40	OKTOBER			
MARS				02	Ignatianskt inspirerat arbete	Storstrand	32
07	Samlas och sändas – en dag om kyrkohandboken	Pajala	30	04	Församlingsrådet i fokus	Nederluleå	35
12	GDPR introduktion	Videokonferens	35	13	Internationell inspirations- och Informationsdag	Stiftsgården	55
12-13	Förtroendevald – Grundläggande kyrkorådsutb.	Stiftsgården	65	6	Jourprästtag	Stiftsgården	12
13	Att orka stå kvar	Stiftsgården	9	16-17	Ha koll på prngarna när livetVänder	Umeå	33
16-18	Retreat	Stiftsgården	23	18	Print on Demand - trycksaker	Stiftsgården	15
7	Internationella gruppen – fri att förändra	Umeå	22	19-25	Retreat - Ignatiansk tradition	Munkviken	16
21-22	Förtroendevald – Grundläggande kyrkorådsutb.	Strömbäcks fhs	38	23	Att orka stå kvar	Stiftsgården	10
22-25	Mötesplats stift och student (MSS)	Stiftskansliet/ Storstrand	14	23-24	Förtroendevald – Grundläggande kyrkorådsutb.	Stiftsgården	25
APRIL				30	Skolnätverksträff - Se Barnen	Piteå	35
11	Grundutbildning ContentStudios	Stiftsgården	3	31	Skolnätverksträff - Se Barnen	Umeå	24
12	Strategiskt arbete med unga ledare i församlingen	Stiftsgården	19	NOVEMBER			
16	Kommunikationsdygn	Stockholm	20	08-09	Förtroendevald – grundläggande kyrkorådsutb.	Älvsby fhs	17
17	Dag om risk- och sårbarhetsanalys	Umeå Maria	52	08-11	Retreat	Stiftsgården	38
18	Dag om risk- och sårbarhetsanalys	Luleå	38	14	Församlingsrådet i fokus – fördjupningskurs	Strömbäcks fhs	43
21	Internationella gruppen – fri att förändra	Stiftsgården	26	15	Församlingsrådet i fokus – fördjupningskurs	Stiftsgården	40
23	Luleå stifts G-dag	Stiftsgården	50	15-16	Nätverksträff församlingskommunikatörer	Stiftskansliet	22
24	Teologiskt fönster med Hans Stiglund	Videokonferens	32	19	Diakonala rummet	Videokonferens	33
25	Församlingsrådet i fokus, grundkurs	Strömbäck fhs	52	22-25	Möte Stift och Student (MSS)	Edelviks fhs	20
26	Församlingsrådet i fokus, grundkurs	Stiftsgården	51	28	Hur framträder Svenska kyrkan	Stiftsgården	50
26-27	Förtroendevald – Grundläggande kyrkorådsutb.	Skelleteå/Umeå	43	28	Nätverksdag barn och unga i behov av särskilt stöd	Solviks fhs	15
MAJ				29	Expo: Rasideologisk miljö idag	Stiftskansliet	23
15	Samlas och sändas – en dag om kyrkohandboken	Stiftskansliet	28	29-30	Fortbildning nyligen vigda och mottagna i vigningstjänsten	Stiftsgården	9
21	Diakonala rummet	Stiftskansliet	20				
22	Rehabiliteringsutb.	Stiftsgården	28				
22	Konvertiter i asylprocessen	Stiftskansliet	8				
22-23	Samrådsdag för Sjukhuskyrkan	Stiftsgården	21				
23	Vald med förtroende fastigh.förv, begravningsv, ekonomi	Stiftsgården	26				

Luleå stift har samverkat med många aktörer i kursutbudet under året: Älvsby folkhögskola, Edelvik folkhögskola, Solviks folkhögskola, Svenska kyrkans Arbetsgivarorganisation, EFS Norrbotten och EFS Västerbotten, Svenska Kyrkans Unga, Sensus studieförbund, Härnösands stift, Sjukhuskyrkans råd i Luleå stift och Kyrkomusikerföreningen.

Rekrytering

STUDERANDE TILL KYRKLIG TJÄNST

Församlingarna är beroende av kompetenta medarbetare för de tjänster som inrättats. Luleå stift har en betydande roll i arbetet med att rekrytera och rusta människor att fylla dessa behov. Uppgiften utförs till förmån för församlingarna i stiftet, men också för Svenska kyrkan som helhet.

En särskild uppgift för stiftet, med biskop och domkapitel, är att kalla, pröva och viga personer med uppdrag inom kyrkans vinningstjänst. Det ska göras på ett sätt som svarar mot församlingarnas behov. Stiftet ska också verka för en fungerande rekrytering till yrken som församlingspedagog och kyrkomusiker.

För att åstadkomma en bra förberedelse för blivande medarbetare i kyrklig tjänst förutsätts ett nära samarbete med stiftets församlingar som kan erbjuda lärorika praktikplatser och verksamhetsförlagd utbildning med god handledning. Samverkan sker också med de olika utbildningsaktörerna liksom med Svenska kyrkans utbildningsinstitut.

HUVUDMÅL FÖR 2018

Luleå stift ska vara ett stift att växa i, en framtida arbetsplats. Luleå stift vill öka antalet studenter till kyrkliga profiler med 50 %, från 32 studenter (2017) till 48 studenter 2020. Med studenter menas de som har lämnat in sin intresseanmälan.

DELMÅL

Upprätthålla en väl fungerande utbildningsväg till tjänst i Luleå stift. Studerande till diakon, församlingspedagog, kyrkomusiker och präst ska ha god insikt om sitt blivande uppdrag och det gemensamma ansvaret för församlingslivet och dess utveckling.

21 januari 2018 prästviges Joel Hultdin, Katarina Österholm och Maja Svedmark av biskop Hans Stiglund.

Universitet, högskolor och i församlingar ges ökad kunskap om kyrkliga yrken. Studenterna erbjuds bland annat samtal, handledd praktik och verksamhetsförlagd utbildning.

Fem präster vigdes och tre togs emot för tjänst i Svenska kyrkan under 2018. De har sedan alla deltagit i grupphandledning, samt i två kursdagar för nyligen vigda och mottagna diakoner och präster, med fördjupning i bland annat tystnadsplikt och anmälningsskyldighet.

Alla antagna prästkandidater föreläggs att genomföra en persongenomgång på Sankt Lukas samtalsmottagning.

På Luleå stifts orgelspelarkurs deltog 15 personer. Denna kurs har visat sig vara mycket rekryterande till yrket, både för de som har provat på och för de som redan har tjänst men inte formell utbildning.

Stiftet har hållit kontakt med organiststudenterna på Musikhögskolan i Piteå för att informera om vilka stiftsförlagda moment studenterna måste göra för att få ut sin kyrkomusikerexamen för Svenska kyrkan.

DELMÅL

Studenter som är lämpade för uppgiften antas som diakon- respektive prästkandidat och de som bedöms vara lämpade för uppgiften som församlingspedagog uppmuntras att utbilda sig.

Femton personer har under året lämnat in intresseanmälan för framtida tjänst som präst i Luleå stift. Fyra personer antogs som prästkandidater, och flera av de andra kommer att provas i antagning under 2019. Vid årets två vigningshelger vigdes totalt fem personer till präst, och tre präster, tidigare vigda för tjänst inom EFS, mottogs för tjänst i Svenska kyrkan. Precis som för diakonkandidater är persongenomgång med legitimerad psykoterapeut obligatoriskt, och det fortgick som tidigare år med dem som blivit antagna.

Nio personer har under året lämnat in intresseanmälan för framtida tjänst som diakon i Luleå stift. Flertalet av dem beräknas genomföra praktik under 2019. Som ett led i att rusta diakonstudenterna för sitt kommande uppdrag är persongenomgång med legitimerad psykoterapeut obligatoriskt. Betydligt färre samtal hos psykoterapeut än beräknat har varit aktuella under året.

Ett mönster kan nu skönjas där intresset för att påbörja diakonstudier ökar de år då Svenska kyrkans utbildningsinstitut erbjuder distansstudier, i nuläget vart annat år. 2018 gavs endast helfartsutbildning, således beräknas behovet av fler personsamtal bli större under 2019.

Den 21 mars avslutades utbildningen för de 16 personer som nu är utbildade praktikhandledare i Luleå stift. Under totalt tre dygn har deltagarna som är yrkesverksamma diakoner, församlingspedagoger, kyrkomusiker och präster mötts under olika teman.

DELMÅL

Utarbeta en praktikhandledarutbildning och kvalitets-säkra god praktikhandledning.

För att ha god insikt om sitt blivande uppdrag som diakon är åtta veckors handledd praktik ett viktigt delmoment och obligatoriskt för att vara behörig till det pastoralteologiska programmet. Fem diakonintressenter har under året genomfört totalt sex praktikperioder á fyra veckor.

Som ett led i att ge studerande till församlingspedagog god insikt om sitt blivande uppdrag erbjuds de bland annat handledd praktik i församling. Under detta år har en blivande församlingspedagog fått två praktikperioder i två olika församlingar.

DELMÅL

Erbjuda studerande inom vigningstjänsten en antagningskonferens.

En antagningskonferens ägde rum under 2018 där fyra prästkandidater och en diakonkandidat antogs. Studenterna har genomgått samtal och tester i samband med antagningskonferensen.

DELMÅL

Arrangera Mötesplats Stift och Student (MSS) enligt Luleå stifts modell.

Två kurstillfällen genomfördes under året, den ena med start på stiftskansliet i Luleå och sedan förlagd till kursgården Storstrand i Piteå, den andra på Edelviks folkhögskola i Burträsk. Båda genomfördes i samverkan med Edelviks folkhögskola.

Personal- och själavård

Församlingsarbetet och medarbetarskapet ställer oss i situationer som är både givande och krävande. I privatlivet vet vi att det kan vara på ett liknande sätt. Det är viktigt och eftersträvarsamt att, så långt det är möjligt, hitta balansen mellan arbete och privat sfär och att få må bra i helheten.

HUVUDMÅL FÖR 2018

Inspirera, stödja och stärka församlingarna som utvecklande, effektiva och jämställda arbetsplatser.

DELMÅL

Att erbjuda församlingsanställda på individnivå stödsamtal, psykoterapi, krissamtal och handledning. På grupp-nivå erbjuda handledning, grupputveckling och konfliktbearbetning samt på organisationsnivå erbjuda arbetsmiljö-kartläggningar, arbetslagsutveckling samt ledarstöd.

Personalvårdsinsatser har bedrivits för såväl enskilda församlingsanställda som hela arbetslag. Insatserna har bestått av stödsamtal, psykoterapisamtal, enskild handledning och bedömningssamtal i antagningskonferens.

Luleå stift har två kontaktpersoner som ingår i nätverket mot sexuella övergrepp i kyrkliga miljöer.

DELMÅL

Utbilda församlingar i bemötande, krishantering, kommunikation, stresshantering, skam, skuld, försoning och existentiellt förhållningssätt.

Stiftet har startat och genomfört en utbildning i rehabilitering och även anordnat föreläsningar om bemötande i ett par församlingar.

ARBETSHANDLEDNING

HUVUDMÅL FÖR 2018

Inspirera, stödja och stärka församlingarna genom att personalen i mindre grupper får utveckla och stärka sina yrkesroller. Syftet med arbetshandledning är att få reflektera över sin professionella yrkesroll och över sina gränser.

DELMÅL

Erbjuda församlingsanställda i Luleå stift arbetshandledning. Informera församlingar om arbetshandledning.

Insatserna till hela arbetslag och grupper har bestått av handledning för ledningsgrupper och yrkesrelaterade grupper. Under året har fem grupper fått handledning.

SJÄLAVÅRDSCENTRUM

HUVUDMÅL FÖR 2018

Själavårdscentrum är en naturlig kontakt för anställda i Luleå stift vid behov av enskild själavård, handledning och stöd i frågor som rör själavård.

DELMÅL

Erbjuda anställda i Luleå stift enskild själavård och enskild handledning.

Själavårdscentrums huvuduppdrag är att erbjuda enskild själavård och enskild handledning för församlingsanställda i Luleå stift. Enskild själavård och enskild handledning har erbjudits vid Själavårdscentrums samtalsmottagning i Skellefteå samt kontinuerligt i Luleå, Piteå, Lycksele och Umeå.

Själavårdscentrum har efter förfrågan hållit några utbildningsinsatser i församlingar gällande själavård, till exempel kring barn och sorg.

DELMÅL

Utveckla Luleå stifts arbete kring andlig vägledning i ignatiansk anda.

En retreat- och seminariserie i andlig vägledning har avslutats i och med att den sista retreaten genomfördes under året. Inom området andlig vägledning har en inspirationsdag genomförts på temat ”Stillhetsarbete i församlingen”.

DELMÅL

Utveckla själavårdsretreaterna.

Två själavårdsretreat har genomförts samt en retreat med personlig vägledning.

Stiftsgårdens kapell är en plats för vila och eftertanke.

DELMÅL

Vid behov kunna erbjuda och subventionera korttids-terapi via S:t Lukas för anställda i Luleå stift via S:t Lukas-mottagningarna i Skellefteå, Luleå och Umeå.

Luleå stift har ett avtal med S:t Lukasmottagningarna i Luleå, Skellefteå och Umeå som innebär att man som församlingsanställd kan ansöka om bidrag för korttids-terapi till en lägre egenavgift.

TELEFON- CHATT- OCH MAILJOUR

Luleå stift delar tillsammans med övriga stift i Svenska kyrkan ansvar och bemanning för Jourhavande präst. Varje natt 21-06, året runt, är präster från stiftet engagerade i jouren. Jourverksamheten omfattar tre kanaler: telefon, chatt och mail. Nationell statistik visar att jourprästerna under 2018 mottog 71 178 telefonsamtal och hade 10 948 chattkonversationer (i snitt 42 per öppet dygn). Under året besvarades 1 357 mail.

DELMÅL

Att fullgöra stiftets uppdrag i den nationella jourens alla tre grenar. Att utforma en hållbar modell för tjänstgöring i jouren, ett arbetssätt som håller över tid och är mer likt övriga stifts förändrade arbetssätt.

Avtal har tecknats med tre präster om fasta uppdrag i jourverksamheten. Prästerna ansvarar för tre eller fyra tjänstgöringspass i månaden. De fasta uppdragen säkerställer en mer stabil grundbemanning i jouren. Modellen har fallit mycket väl ut och fortsätter under 2019.

De fasta uppdragen ersätter dock inte behovet av präster som tjänstgör i jouren som ett frivilligt uppdrag en gång i månaden. Under 2018 har informationsinsatser riktade mot pastorsadjunkter genomförts för att väcka intresse för arbete i Jourhavande präst. Jourmedarbetarna har erbjudits grupphandledning som tar fasta på egna reaktioner och det egna förhållningssättet i arbetet. Syftet är att förebygga uttröttnings i tjänsten samt understödja uthållighet i arbetet hos de enskilda jourprästerna.

DELMÅL

Ansvara och samordna Svenska kyrkans finskspråkiga telefonjour i Luleå stift.

Svenska kyrkans telefonjoursarbete för finskspråkiga har genomförts.

Militär själavård

HUVUDMÅL 2018

Planera och bedriva militär själavård inom Boden och Luleå garnisoner.

Militär själavård sker genom närvaro i organisationen; att fira gudstjänster, ha enskilda samtal och bedriva anhörigstöd. Dessutom hålls utbildningar i frågor som handlar om tro, religion, etik, själavård, liv och död. Även krishantering är en del i arbetet på garnisonerna.

Att bygga och underhålla nätverk av religiösa företrädare inom regionen ingår också i arbetet, liksom att rekrytera frivilliga präster till hemvärnet i Luleå och Härnösands stift.

Beredskap

Luleå stift verkar inom olika ansvarsområden för att Svenska kyrkan ska vara en tydlig och naturlig del av det samhälle vi lever i.

HUVUDMÅL FÖR 2018

Svenska kyrkan i Luleå stift skall vara en naturlig och viktig aktör i samhället vid kriser och katastrofer.

Stiftet stöder församlingarna i att arbeta fram beredskapsplaner och deltar i länsstyrelsernas förberedande arbete för att samverkan skall fungera vid kriser.

Struktur och samverkan

Förändringar i befolkningsstrukturen har stor betydelse för kyrkan. Vad får detta för konsekvenser för våra församlingar i Luleå stift och hur kan församlingarna gemensamt möta de framtida påfrestningarna? Den ekonomiska utvecklingen inom kyrkan gör att församlingarna är angelägna att se över alternativ för att kunna bedriva mer kostnadseffektiv administration.

HUVUDMÅL FÖR 2018

Luleå stift består av bärkraftiga församlingar; pastoralt, ekonomiskt och demokratiskt.

DELMÅL

Kontinuerligt arbete under året med att skapa ändamålsenliga församlingar och pastorat med utgångspunkt från kyrkoordningens 37 kapitel och stiftsstyrelsens policy i indelningsfrågor.

Stiftets strukturgrupp har haft kontinuerliga möten och aktivt följt upp och initierat möten med församlingar som är i behov av samverkan och/eller behov av internt översynsarbete. Olika utbildningsinsatser för kyrkoråd och församlingsråd har genomförts.

Strukturgrupperna i Luleå, Härnösand, Uppsala samt Stockholms stift har genomfört gemensamma utbildningsdagar samt påbörjat ett gemensamt utvärderingsprojekt. Utvärderingen omfattar indelningsförändringar under åren 2013-2018 i Uppsala, Härnösand och Luleå stift, även nationell nivå samverkar i projektet. Resultatet från utvärderingen presenteras i februari 2019.

Ett arbete har påbörjats med att revidera "Handbok i förändringsarbete" som innehåller verktyg och arbetsmodeller inför arbete med indelningsförändringar. I handboken beskrivs också stiftsstyrelsens policy i indelningsarbete.

DELMÅL

Fortsatt arbete under året med att skapa goda lokala förändringsprocesser i indelningsarbetet, med hög delaktighet av såväl personal som förtroendevalda i berörda församlingar och pastorat.

En större strukturkonferens genomfördes på Stiftsgården i Skellefteå med tema "Teologi och struktur" med deltagare från hela stiftet, såväl medarbetare som förtroendevalda. Biskop Åsa Nyström och stiftsprost Niclas Blåder, Stockholm, föreläste.

Biskop Åsa, Dan Richardsson och Niclas Blåder vid strukturkonferensen på Stiftsgården.

DELMÅL

Nybildade pastorat eller församlingar har skapat gemensamma rutiner för att säkerställa god arbetsmiljö och ändamålsenlig struktur i den nya organisationen för såväl arbetsorganisationen som för styrorganen.

De nybildade pastoraten har erbjudits arbetshandledning och arbetslagsutveckling i samarbete med personal- och själavårdsteamet för såväl ledningsgrupper som för olika yrkeskategorier.

Kommunikation

En medveten hantering av kommunikationsfrågor är nödvändig för att stiftsorganisationen ska kunna nå sina mål. Det krävs en genomtänkt strategi både för intern och extern kommunikation. Svenska kyrkans kärnvärden, öppenhet, närvaro och hopp, är ledord i arbetet.

HUVUDMÅL FÖR 2018

Stärka stiftets församlingar i deras kommunikationsarbete genom utbildningar, nätverksträffar och besök. Kunna ge församlingarna konkret praktisk hjälp vid behov.

Vara ett stöd till stiftsorganisationen i kommunikationsfrågor samt bidra med extern kommunikation till medlemmar och allmänhet.

DELMÅL

Underhålla och utveckla stiftets intranät och externa webbplatser.

Webben är numera en ordinarie kommunikationskanal i en stor del av församlingarna, liksom i stiftet. Det kräver kontinuerlig fortbildning även om de flesta av dem har grundkunskaper. Behovet och intresset av kurser i form av datasalsutbildningar minskar och kortare videomöten och samtal ökar.

Under året har dataskyddsförordningen GDPR trätt i kraft vilket medfört skärpta rutiner för publicering och arkivering av nyheter och sidor. Ett stort underhållsarbete är genomfört när det gäller att rensa och arkivera inaktuell information.

Med anledning av biskopsbytet har en stor mängd webbsidor som berör biskopen uppdaterats. Under året har också sidor med allmän information om den nya biskopen översatts till teckenspråk.

DELMÅL

Öka Svenska kyrkans närvaro i medierna inom Luleå stift.

Med anledning av bytet av biskop har närvaron i media ökat markant. Under året har ViaTT blivit stiftets nya plattform för pressmeddelanden, vilka skickas ut med e-post till redaktioner, journalister och prenumeranter samt speglas på stiftets hemsida. Stiftet har också bytt leverantör för mediebevakning.

Församlingar har fått stöd i sitt mediearbete när behov har uppstått. Även här spelar biskopsbytet viss roll.

DELMÅL

Utveckla Luleå stifts kanaler inom sociala medier.

I samband med den nya biskopens tillträde startades hennes officiella Facebooksida. Kommunikationsgruppen är behjälplig i arbetet.

- Biskopens Facebooksida: +805 gilla (juni-december)
- Stiftets Facebooksida: +98 gilla (mars-december)
- Stiftets Instagram: +249 följare (mars-december)

DELMÅL

Slutföra kommunikationsprojektet "Gemensam kommunikatör", ett samarbetsprojekt mellan stiftet och fyra församlingar i södra Västerbotten. Utifrån resultatet av projektet undersöka möjligheterna till fortsatt utveckling inom området, "att gå från projekt till arbetssätt", bedöma stiftets roll resursmässigt etc.

Projektet har inneburit att fyra församlingar i Södra Västerbottens kontrakt samverkat kring en gemensam kommunikatör. Kommunikatören har arbetat strategiskt, praktiskt och pedagogiskt i de ingående församlingarna. Församlingarna har under året fortsatt projektet i egen regi. Stiftets kommunikationsgrupp har främst medverkat i projektet genom att tillhandahålla projektledare. Projektet ligger till grund för stiftets fortsatta arbete att främja kommunikationsarbete i församlingar med små resurser på kommunikationsområdet.

Mer om projektet finns att läsa på sidan 33.

DELMÅL

Anordna och genomföra utbildningar och nätverksträffar.

Kurser har anordnats inom områdena webb, rörlig bild och trycksaksproduktion. Församlingskommunikatörerna i stiftet inbjöds till ett extra dygn i samband med Svenska kyrkans KOM-dagar i Stockholm. Det innehöll förutom gemensamma överläggningar också studiebesök på Kyrkans tidning och Verbum.

Nätverket med församlingskommunikatörer har regelbundna möten varannan månad via videokonferens. Under hösten ordnades en fysisk träff i Luleå med bland annat dataskyddsförordningen GDPR och möte med biskopen på agendan.

Församlingarna har blivit mer medvetna om vikten av strategiskt kommunikationsarbete och behovet av stöd. Under året har en del församlingsbesök och videomöten med församlingar ägt rum.

STIFTSORGANISATIONEN

Det övergripande målet för stiftsorganisationens interna arbete är att skapa bästa möjliga förutsättningar för väl fungerande främjande, tillsyn och förvaltning.

Styrning och ledning

DELMÅL

Ledamöterna i de beslutande organen har goda förutsättningar att utföra sitt uppdrag.

Stiftsfullmäktige sammanträdde 18-19 maj i Skellefteå och den 23-24 november i Luleå.

Stiftsstyrelsen sammanträdde vid sex tillfällen under året. Representanter ur stiftsstyrelsen har deltagit i stiftsstyrelseöverläggning på Kyrkokansliet.

Domkapitlet samt delegation- och beredningsgruppen har genomfört sammanlagt 13 sammanträden under året med präst och diakonexamination i januari och juni.

DELMÅL

Biskopen har goda förutsättningar att utföra sitt uppdrag.

Tre biskopsvisitationer har genomförts under året. Samtal har förts med präster och diakoner, utifrån uppkomna behov. Kyrkoherdedagar har genomförts för att stärka stiftets ledningsförmåga.

Präster och diakoner har vigts till tjänst i Luleå stift. Nya kyrkoherdar har mottagits.

Uppdrag för nationell nivå/biskopskollegiet har utförts. Svenska kyrkan har representerats i officiella sammanhang.

DELMÅL

De kontraktsprostar som finns i varje kontrakt har goda förutsättningar att representera stiftet.

Kontraktsprostarna visiterar på uppdrag av biskopen stiftets församlingar. Fyra visitationer har genomförts under året. Två prostmöten har genomförts för samråd och informationsutbyte.

DELMÅL

Stiftsorganisationen samverkar med Luleå domkyrkoförsamling inom vissa områden.

Domkyrkoförsamlingen har fått ersättning för användning av domkyrkan och domprostens stiftsuppdrag.

Vid biskopsvigningen i Uppsala domkyrka den 3 juni vigdes Åsa Nyström till biskop i Luleå stift och Thomas Petterson till biskop i Visby stift.
Foto: Magnus Aronson.

Vid vagnsgudstjänsten närvarade även två av stiftets tidigare biskopar, Hans Stiglund och Rune Backlund. Foto: Luleå stift

BISKOPSSKIFTE

STAVNEDLÄGGNING

Efter 16 års tjänstgöring lade biskop Hans Stiglund ner biskopsstaven lördagen den 26 maj 2018 vid en högtidlig och känslös gudstjänst i en fullsatt domkyrka i Luleå. Efter gudstjänsten inbjöds till kyrkkaffe i Luleå Energi Arena. En strid ström av talare uttryckte sin tacksamhet och önskade den nyblivna biskop emeritus all lycka i framtiden. Det bjöds också på vacker sång och ett digert fikabord.

Ett par dagar före stavnedsläggningen hade medarbetarna i stiftet en personaldag där biskop Hans avtackades med festliga upptåg, tal, sång och en god middag.

BISKOPSVIGNING

Åsa Nyström biskopvigdes i Uppsala domkyrka söndagen den 3 juni 2018. Vid vigningen fanns både anställda och förtroendevalda från stiftet samt dess församlingar och pastorat närvarande.

Söndagen den 10 juni mottogs biskop Åsa Nyström genom en högtidlig och välkomnande gudstjänst i en fullsatt domkyrka i Luleå. Efter gudstjänsten inbjöds till kyrkkaffe i Luleå Energi Arena. Många var de talare som uttryckte sin glädje och förväntan samt välkomnade den första kvinnan som biskop i stiftet.

BISKOP HANS LÄGGER NED STAVEN

Luleå domkyrka var fullsatt när biskop Hans Stiglund efter 16 års tjänst som biskop lade ner biskopsstaven. Det var en högtidlig och känslös gudstjänst där biskop Hans efter predikan lämnade biskopsinsingnierna – staven, mitran och korset – vid altaret och mottog emeritkorset av domprost Charlott Rehman.

På kyrkbacken och vid den efterföljande mottagningen var det många som ville uttrycka sin tacksamhet och önska biskop emeritus Hans lycka till i framtiden.

Ekonomiskt stöd och medel till utvecklingsinsatser

Drygt en tredjedel av Luleå stifts kostnader 2018 utgörs av bidrag och ekonomiskt stöd till församlingar, pastorat eller närstående organisationer.

Grundläggande strukturstöd till församlingar och pastorat på 28,3 miljoner kronor är den största enskilda bidragsposten för 2018. Det grundläggande strukturstödet finansieras genom "Ytabidraget" och har sitt ursprung i det så kallade glesbygdsbidraget. Bidragsfördelningen har stegvis förändrats och medel frigjorts till gemensamma stöd- och utvecklingsinsatser. Kompletterande strukturstöd har beviljats efter ansökan till enheter som arbetar med översyn och förändring av struktur och organisation.

Kyrkomötet i november 2016 beslutade om ändringar i kyrkoordningen med anledning av förslagen i betänkandet "Gemensamt ansvar – en utredning om fastigheter, kyrkor och utjämningsystem". För Luleå stifts del innebär det nya och utökade uppdrag inom fastighetsförvaltningen, samtidigt med drastiskt minskade intäkter eftersom "ytabidraget" till stiftens avvecklas under åren 2018-2021.

Stiftsfullmäktige beslutade i november 2017 att anta konsekvensutredningen förslag om riktlinjer för att anpassa stiftets kostnader till de minskande inkommande stiftsbidragen. Därför minskade det grundläggande strukturstödet med 9,4 miljoner kronor 2018. Stiftsstyrelsen tillsatte en bidrags- och kostnadsöversynsgrupp för att arbeta vidare med att anpassa stiftets kostnader i förhållande till minskade intäkter.

Stöd för anslutning till den gemensamma IT-plattformen (GIP) och till byte av telefoniplattform har beviljats. Alla enheter är nu anslutna till IT-plattformen och

endast en enhet kvarstår utanför den gemensamma telefoniplattformen.

Bidrag för lägerverksamhet beviljades Norrbyskärs ungdomsgård, Munkvikens lägergård, Strömsundshemmet, Seskarö lägergård och Kyrkans fjällgård Jäkkvik (346 tkr). Stiftsgården i Skellefteå erhöll bidrag på drygt 1,2 milj. kr. Norrbyskärs ungdomsgård har inte under 2018 hunnit nyttja hela det beviljade investeringsbidraget med 80 % av kostnaderna, maximalt 2 milj. kr.

Stiftet lämnar bidrag till EFS samt driftbidrag för sjukhuskyrka, kriminal- och militärsjälavård och arbete vid universitet och högskolor, ca 4 752 tkr. De fyra folkhögskolorna erhöll bidrag på 1 240 tkr. Från och med 2016 lämnar Luleå stift bidrag till Svenska kyrkans internationella arbete motsvarande 1 % av stiftets kyrkavgiftsintäkter, för 2018 blev det 407 tkr.

Stiftsstyrelsen fördelar verksamhetsbidrag till stiftsanknutna organ och organisationer, alltså organisationer som har ett nära samband med verksamheten i stift och församlingar. Bidrag har beviljats SKUT-rådet i Luleå stift, Kvinnor i Svenska kyrkan, Luleå stiftskonvent av Svenska kyrkans lekmannaförbund, Luleå stifts norra och södra kyrkosångförbund samt Stiftshistoriska sällskapet, totalt 204 tkr.

På grund av minskande intäkter och färre ansökningar har mindre projektmedel beviljats för verksamhetsutveckling inom församlingens grundläggande uppgift. Särskilt anslag har fördelats till konfirmandprojekt och lägerstöd kvarstår i stort sett oförändrat.

Stiftet har fördelat ca 1,6 milj. kr till församlingar och pastorat ur nationella medel, till flykting- och integra-

Luleå stifts medarbetarpris 2018 gick till kyrkvaktmästarna i Nederluleå kyrka; Fredrik Kemi, Ann-Louise Isaksson, Mika Aheinen och Mattias Boström. De får utmärkelsen för sitt inkännade och engagerade sätt att bemöta dem som kommer till kyrkan. Priset delades ut av biskop Hans.

tionsarbete. Stiftet erhöll 812 tkr till resursförstärkning i stiftsorganisation inom samma område.

Byggnadsstödet består i huvudsak av fördelning av kyrkobyggnadsbidraget. Mindre bidrag beviljas till åtgärder på andra byggnader än kyrkor i syfte att uppnå framtida sänkta driftkostnader.

Den kyrkoantikvariska ersättningen från staten handläggs av stiftet men ingår inte i stiftets budget utan utbetalas efter rekvisition direkt från den nationella nivån. Det riktade församlingsbidraget ingår inte heller i stiftets budget utan utbetalas efter rekvisition från nationell nivå. Luleå stift har prioriterat inriktning och fördelat bidrag ur det tilldelade bidragsutrymmet från nationell nivå. Bidraget syftar till bättre samverkan och långsiktiga besparingar.

Administrativt stöd

Luleå stift erbjuder ekonomi- och lönetjänster till stiftets församlingar och pastorat. Arbetet i servicebyrån bedrivs inom konceptet GAS som nationell nivå ansvarar över. GAS betyder ”Gemensamt Administrativt Stöd” och består av både system och arbetssätt. Servicebyråns verksamhet omfattar även uppdrag från nationell nivå att upprätthålla supportfunktion för GAS-lön samt att projektleda införandet av nya enheter i GAS.

Den avgift som varje församling eller pastorat betalar står i relation till nedlagd tid för de tjänster som utförs. Servicebyråns tjänster innebär, trots mervärdesskatt, en långsiktig besparing för anslutna enheter. Dessutom bidrar servicebyrån till en högre kvalitet och minskad sårbarheten inom ekonomi och lönehantering i församlingarna. Luleå stift står för kostnader i samband med anslutning till servicebyrån, till exempel utbildning och systemförebereelser. Sammanlagt 16 av stiftets 33 församlingar/pastorat var anslutna till servicebyrån 2018.

Under 2018 arbetade 23 personer på servicebyrån, varav ca hälften inom ekonomi och hälften inom lön, support och införande av GAS. Arbetsplatserna finns både i Luleå och Umeå.

Under 2018 inleddes ett samarbete i projektform med Härnösands stift så att ekonomi- och lönetjänster kan erbjudas församlingar i de båda nordligaste stiftet. Målsättningen är att denna lösning skall innebära samordningsvinster för båda stiftet. Om projektet faller väl ut så kan detta samarbete mellan stiftet permanentas från och med budgetåret 2020.

På Stiftsgården i Skellefteå genomförs en stor del av stiftets kurser, fortbildningar och andra möten.

Samverkan

Stiftsorganisationen samverkar med många andra aktörer. Stiftsgården i Skellefteå är en central och viktig plats vid genomförandet av en stor del av Luleå stifts kurser och fortbildningar.

Luleå stift är ideologisk huvudman för Älvsby folkhögskola, Edelviks folkhögskola och Strömbäcks folkhögskola. Samverkan med dem sker i hög grad när det gäller stiftets kurs- och fortbildningsutbud.

Musikalliskt utvecklingsarbete bedrivs i samarbete med studieförbundet Sensus som också är samverkanspartner vid fortbildningar inom andra områden. Luleå stift samverkar även med Musikhögskolan i Piteå och Mellansjöns folkhögskola i Härnösands stift.

Utvecklingsprojekt

ORDNADE ARKIV I LULEÅ STIFT

Projekt Ordnade arkiv i Luleå stift som startade 2015 har i sin nuvarande form finansiering under 2019. Projektet har under året arbetat med arkiven från några av stiftets större pastorat. Församlingarna i Södra Lapplands pastorat fick under vintern och våren 2017-2018 sina arkiv uppordnade av projektet. Därefter vidtog arbetet med arkiv från Gällivare Malmbergets pastorat. Efter sommaruppehållet har Nordmalings församling, Haparanda församling och Vännäs-Bjurholms pastorat, fått sina arkiv ordnade och förtecknade av projektet. Under slutet av året tog projektet itu med församlingarnas arkiv inom Skellefteå pastorat.

Personalen utgörs av en projektledare från Luleå stift och fyra medarbetare från Samhall. Tillsammans har de utvecklat metoder och rutiner för att på ett rationellt sätt ta hand om församlingsarkiven. Personalen trivs med sina arbetsuppgifter och alla medarbetare känner att de gör ett viktigt arbete åt Svenska kyrkan.

Samarbetet med Samhall har fungerat bra och regelbundna möten har hållits mellan personalen och representanter från Samhall och Luleå stift.

Arbetsmiljöverket hade vid sin inspektion av arbetsplatsen under 2017 synpunkter på ljudnivån och luften i det tidigare kontoret. Under året har projektet fått ett nytt och betydligt mer ändamålsenligt kontor inom Samhalls egna lokaler. Personalen har därmed fått en mycket bättre arbetsmiljö än förut och arbetsmiljöverket har avskrivit sitt ärende.

De flesta av församlingarna har relativt god ordning på sina handlingar. Det som brister är framförallt förteckningsarbetet och att handlingarna inte är rensade från kopior och annat material som inte skall arkiveras. En annan brist som kommer fram i arbetet är att diarieföringen är ojämn och koncentrerad på frågor som går till kyrkoråden samt in- och utträden. De upprättade och utgående handlingarna saknas ofta. Men genom projekt Ordnade arkiv har de församlingar vars arkiv projektet har iordningsställt, fått en bra grund för sitt fortsatta arkivarbete.

PUBLIC 360

Public 360 är ett gemensamt ärendehanteringssystem anpassat för hela Svenska kyrkan. Produkten togs fram inom det nationella projektet GADD (Gemensamt Arkiv, Dokumenthantering och Diarieföring) där Luleå stift var ett av fem medverkade stift. Systemet innebär att såväl alla ärendes metadata som digitala filer läggs in i systemet. Våren 2017 installerades ärendehanteringssystemet Public 360 i Luleå stiftkanslis administrativa miljö som en av totalt 16 enheter för pilotdrift. I Luleå stift medverkade också Bodens pastorat och Luleå domkyrkoförsamling som pilotförsamlingar.

På kansliet utbildades först och främst ett antal registratorer och några handläggare. Allt eftersom har fler och fler medarbetare blivit utbildade och användare av systemet. Under 2018 anslöt sig ytterligare sex enheter inom Luleå stift till Public 360. Dessa enheter har också fått utbildning och löpande stöd under införandeprocessen.

Projektet GADD har under 2018 upphandlat ett gemensamt E-arkiv, ESS Arch, för hela Svenska kyrkan. Målet är att och alla avslutade ärenden som har lagts in i Public 360 också kommer att arkiveras digitalt i detta gemensamma E-arkiv.

I samband med införandet av Public 360 har flera brister kring enheternas ärendehantering och rutiner kring E-posten konstaterats. För att komma till rätta med dessa problem är information och utbildning nödvändig. Införandet av Public 360 kan också innebära att arbetsrutiner inom enheterna måste ses över och korrigeras. Viktigt för att förändringsarbetet ska falla väl ut är att enheternas ledning är med i arbetet.

Med införandet av Public 360 har Luleå stift tagit ett stort steg framåt för att möjliggöra digitala arbetsrutiner kring ärendehantering som på ett enklare sätt möjliggör för enheterna att uppfylla Kyrkoordningens intentioner i 55 kapitel Register och arkiv. Genom en bra och smidig administration frigörs också tid för församlingarna för arbete med den grundläggande uppgiften.

GEMENSAM KOMMUNIKATÖR

Projektets mål var att en form för samordning och samverkan skulle skapas mellan ett antal församlingar och att församlingarna skulle ha tillgång till en utbildad kommunikator lokalt. En mer professionell medlemskommunikation skulle därmed uppnås.

Fyra församlingar har ingått i projektet: Nordmaling, Hörnefors, Sävar-Holmön och Bygdeå. De har samverkat kring en gemensam, utbildad, kommunikator. Kommunikatören har arbetat med praktiska uppgifter, tänkt strategiskt och fungerat som utbildare för de som lokalt arbetar med information och kommunikation i de fyra församlingarna. Stiftet har stått för projektledning och halva lönekostnaden och församlingarna har gått in med resterande kostnad. En av församlingarna har varit arbetsgivare och där har kommunikatören också haft sin fasta arbetsplats.

Utvärderingen av projektet har visat att dessa mål är uppnådda. Det som återstår är hur Luleå stift ska förvalta det goda projektresultatet. Det arbetet pågår i skrivandets stund. De ingående församlingarna har valt att fortsätta med arbetsmodellen i egen regi under 2019, i väntan på vilket inriktning Luleå stift kommer att ta i frågan.

Förvaltningsberättelse år 2018

Organisationsnummer 252010-0112

UPPGIFT OCH VERKSAMHET

Luleå stift erbjuder råd, stöd och hjälp samt utövar tillsyn genom konsultativt arbete, informationsinsatser, fortbildningskurser samt genom förvaltnings-, prost- och biskopsvisitationer. Stiftet erbjuder också mötesplatser i form av större och mindre stiftsarrangemang samt lämnar olika slag av ekonomiska bidrag till de lokala enheterna.

Stiftets uppdrag och ansvar kommer till uttryck i en sammanhållen stiftsledning med biskop, stiftsstyrelse och domkapitel. Biskopen är självskriven ordförande i såväl stiftsstyrelse som domkapitel.

Stiftet förvaltar prästlönetillgångarna i Luleå stift. Prästlönetillgångarna har till ändamål att bidra till de ekonomiska förutsättningarna för Svenska kyrkans förkunnelse.

Prästlönetillgångarna förvaltas och redovisas separat. Tillgångarna består av fast egendom i form av skogs-, jordbruks- och hyresfastigheter samt av finansiella anläggningstillgångar. Avkastningen genererar årliga utdelningar där hälften går till de församlingar och pastorat som har andelar i prästlönetillgångarna. Resterande utdelning utgör särskild utjämningsavgift.

DEN KYRKLIGA INDELNINGEN

Svenska kyrkans grundläggande uppdrag utförs i församlingarna. Luleå stift bestod 2018 av 56 församlingar fördelat på 33 ekonomiska enheter och sex kontrakt i Västerbottens och Norrbottens län.

ORGANISATION OCH ARBETSSÄTT

Stiftsfullmäktige är stiftets högsta beslutande organ och består 2017 av 51 ledamöter. Stiftsfullmäktige beslutar i principiella ärenden, verksamhetens övergripande mål, resurstilldelning och verksamhetens organisation. I varje stift ska det enligt kyrkoordningen finnas en stiftsstyrelse vars uppgift är att främja församlinglivet och verka för dess utveckling, leda och samordna stiftets förvaltning, ansvara för stiftets ekonomi samt som i Luleå stift även ansvara för förvaltningen av kyrklig egendom. Stiftsstyrelsen ska även verka för en lämplig församlings- och pastoratsindelning. Stiftsstyrelsen utreder och beslutar om ändringar av den indelning som avser pastorat samt fastställer ett pastorats eller församlings beslut om ändrad församlingsindelning.

I den årliga verksamhetsplanen och budgeten beskrivs vilka insatser som är aktuella. Stiftsstyrelsen har fastställt bland annat en miljöpolicy, en delegationsordning samt en beredskapsplan för verksamheten under kris och förhöjd beredskap, som årligen revideras.

Enligt kyrkoordningen ska det i varje stift finnas ett domkapitel vars uppgift är att självständigt utöva tillsyn över verksamheten i stiftets församlingar och pastorat. Tillsynen gäller exempelvis frågor som rör kyrkans lära, böcker, sakrament, gudstjänst och övriga handlingar. I samverkan med församlingarna utfärdar domkapitlet också församlingsinstruktioner. Domkapitlet granskar hur präster och diakoner utövar sitt uppdrag och följer avgivna löften.

PERSONAL

Stiftet tillämpar Svenska kyrkans kollektivavtal. Det innebär att samtliga anställda omfattas av olika typer av försäkringar som tjänstepensionsförsäkring, sjukförsäkring, arbetsskade- och olycksfallsförsäkring. Vid sidan av detta finns även ett omställningsavtal som träder i kraft vid arbetsbrist och ett utvecklingsavtal som ger rätt till fortbildning med mera. Stiftet har upprättat olika typer av policies: kommunikationspolicy, policy för användning av sociala medier i tjänsten, trafiksäkerhets-, arbetsmiljö-, kompetensutvecklings-, representations-, alkohol- och drogpolicy. Det finns även policy och handlingsplan mot kränkande särbehandling och sexuella trakasserier samt policies angående tillgänglighet, rekrytering och en likabehandlingsplan.

FRÄMJANDE AV ÄNDAMÅL

Stiftsledningen har önskat sätta identitetsfrågorna i centrum. För detta arbete har en visitationsmodell utvecklats vilket innebär en tydligare rytm i kontakten mellan stiftsorganisationen och församlingarna. Varje församling kommer var femte år att ha antingen en biskops- eller prostvisitation.

RESULTAT OCH STÄLLNING

Verksamhetsårets resultat uppgår till -1,9 mkr vilket innebär en negativ avvikelse med 0,7 mkr jämfört med det budgeterade resultatet. Det egna kapitalet uppgår därmed till 90,4 mkr vid årsskiftet. Resultatet belastas av en nedskrivning av stiftets ideella placeringar, vilka därmed är helt nedskrivna. I driftbudgeten finns en del positiva avvikelser. Som exempel kan nämnas att budget för stiftets bidragsgivning inte tagits i anspråk fullt ut. Överskott mot budget finns också avseende avkastning av de finansiella placeringarna.

MÅLKAPITAL

Stiftets mål för det egna kapitalet är sedan 2017, 50 mkr. Eget kapital vid utgången av 2018 överstiger fastställt målkapital med 40,4 mkr.

VÄSENTLIGA HÄNDELSE UNDER ÅRET

I juni 2018 tillträdde en ny biskop för Luleå stift. Nya och omvalda ledamöter tillträdde och utskotten valdes detta första år i mandatperioden. Under våren 2018 genomfördes introduktionsutbildningar av nya förtroendevalda i domkapitel, stiftsstyrelse och utskott.

UTÖKADE UPPGIFTER OCH MINSKADE INTÄKTER

Kyrkomötet i november 2016 beslutade om ändringar i kyrkoordningen med anledning av förslagen i betänkandet "Gemensamt ansvar – en utredning om fastigheter, kyrkor och utjämningsystem". För Luleå stifts del innebär det ökade och nya uppdrag inom fastighetsförvaltningen samtidigt med drastiskt minskade intäkter genom att det så kallade "ytbidraget" till stiftens avvecklas åren 2018-2021. Detta år var det första av de fyra år under vilka bidragsintäkterna årligen minskar med en fjärdedel. Fullmäktiges riktlinjer enligt konsekvensutredningen började tillämpas. För att ytterligare minska kostnaderna tillsatte stiftsstyrelsen en bidrags- och kostnadsöversynsgrupp.

FINANSIELLA INSTRUMENT

Stiftets riktlinjer för kapitalförvaltning regleras i en av stiftsfullmäktige fastställd placeringspolicy vilken även gäller för prästlönetillgångarna i Luleå stift. Policyn innehåller bland annat etiska kriterier för placeringsval, avkastningsmål samt regler för portföljsammansättning. Placeringspolicyn reviderades i vissa delar 2017 av stiftsstyrelsen. De etiska reglerna ansluter till de som Svenska kyrkan på nationell nivå fastställt. Anskaffningsvärdet uppgick vid årsskiftet till 98,7 mkr, marknadsvärde 103,4 mkr. Efter årets nedskrivning av ideella placeringar ligger i princip alla stiftets placeringar i Ethosfonderna.

FRAMTIDA UTVECKLING

Prognostiserade kyrkoavgiftsintäkter tre år framåt:

Prognostiserade kyrkoavgiftsintäkter tre år framåt:

Tkr	Plan 2021	Plan 2020	Beslutad för 2019	Utfall 2018	Förändring förändring mellan 2018 och 2019 (%)
Kyrkoavg.	41 160	40 517	40 424	41 256	-2 %

MILJÖINFORMATION

Stiftet bedriver ingen enligt miljöbalken tillstånds- eller anmälningspliktig verksamhet.

FÖRVALTADE STIFTELSE

Luleå stift förvaltar 14 stiftelser med ett totalt utgående eget kapital 2018 om 40,7mkr (2017 40,8 mkr).

Flerårsöversikt

Resultat och ställning

	2018	2017	2016	2015	2014
Allmänna förutsättningar					
Tillhöriga per den 31 december (antal)	361 537	367 843	375 394	382 257	387 182
Tillhöriga per den 31 december (andel av invånarna), %	69,4	70,8	72,7	74,5	75,6
Kyrkoavgift, %	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05
Medelantal anställda	78	79	75	75	70
Resultat (tkr)					
Verksamhetens intäkter	133 940	137 108	134 033	130 119	136 649
Verksamhetens kostnader	-134 399	-140 131	-135 535	-131 723	-134 951
Resultat från finansiella investeringar	-1 529	-424	1 445	-325	6 206
Årets resultat	-1 988	-3 447	-57	-1 929	7 904
Kyrkoavgift (tkr)	41 256	39 501	38 096	38 522	37 348
- varav slutavräkning (tkr)	172	112	979	1 710	100
Personalkostn/verksamhet intäkter, %	44	42	40	40	35
Av- och nedskrivn/verksamhet intäkter, %	0,8	0,8	0,2	1,0	3,0
Ekonomisk ställning					
Fastställt mål för egna kapitalets storlek (tkr)	50 000	50 000	40 000	40 000	40 000
Eget kapital (tkr)	90 410	92 398	95 845	95 902	97 831
Soliditet, %	73	72	76	76	77
Värdesäkring av eget kapital, %					9
Likviditet, %	342	335	403	408	414

Definitioner

- Kyrkoavgift (%) – Anges i procent av den kommunalt beskattningsbara inkomsten.
- Personalkostnader/verksamhetsintäkter (%) – Uppgiften beräknas som resultaträkningens personalkostnader dividerat med resultaträkningens summa verksamhetens intäkter
- Av- och nedskrivningar/verksamhetens intäkter (%) – Uppgiften beräknas som resultaträkningens av- och nedskrivningar av anläggningstillgångar dividerat med resultaträkningens summa verksamhetsintäkter
- Soliditet (%) – Uppgiften beräknas som utgående eget kapital dividerat med balansomslutningen (totala tillgångar i balansräkningen)
- Värdesäkring av eget kapital (%) – Uppgiften beräknas som årets resultat dividerat med ingående eget kapital.
- Likviditet (%) – Uppgiften beräknas som utgående omsättningstillgångar dividerat med kortfristiga skulder

Resultaträkning

Belopp i tkr

	Not	2018	2017
VERKSAMHETENS INTÄKTER			
Kyrkoavgift		41 256	39 501
Erhållen ekonomisk utjämning	2	66 720	79 000
Erhållna bidrag	3	229	210
Nettoomsättning	4	15 500	14 124
Övriga verksamhetsintäkter		10 235	4 273
Summa verksamhetens intäkter		133 940	137 108
VERKSAMHETENS KOSTNADER			
Lämnad ekonomisk utjämning	2	-40 598	-49 884
Kostnader för varor, material och vissa köpta tjänster		-1 116	-609
Övriga externa kostnader	5, 6	-32 791	-31 086
Personalkostnader	7	-58 843	-57 487
Av- och nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar		-1 051	-1 066
Summa verksamhetens kostnader		-134 399	-140 132
Verksamhetens resultat		-459	-3 024
Resultat från finansiella investeringar	8		
Nedskrivning kortfristig placering		-4 907	-3 500
Resultat från finansiella omsättningstillgångar		3 356	2 999
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		23	93
Räntekostnader och liknande resultatposter		-1	-16
Summa resultat från finansiella investeringar		-1 529	-424
Resultat efter finansiella poster		-1 988	-3 448
ÅRETS RESULTAT		-1 988	-3 448

Balansräkning

Belopp i tkr

	Not	2018	2017
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Inventarier, verktyg och installationer	9	2 981	1 572
Finansiella anläggningstillgångar			
Andel i bostadsrättsförening		4 315	4 315
Summa anläggningstillgångar		7 296	5 887
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		1 923	1 954
Övriga fordringar		65	75
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	11	1 473	3 142
		3 461	5 171
Kortfristiga placeringar	10	98 731	98 060
Kassa och bank	12	15 294	20 107
Summa omsättningstillgångar		117 486	123 338
SUMMA TILLGÅNGAR		124 782	129 225
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Balanserat resultat		92 398	95 845
Årets resultat		-1 988	-3 447
Summa eget kapital		90 410	92 398
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		8 346	6 864
Övriga skulder	13	11 938	17 679
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	14	14 088	12 284
Summa kortfristiga skulder		34 372	36 827
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		124 782	129 225

Eget kapital

Belopp i tkr

Eget kapital 2017-12-31
Omföring av föregående års resultat
Årets resultat
Eget kapital 2018-12-31

Balanserat resultat

95 845
-3 447
92 398

Årets resultat

-3 447
3 447
-1 988
- 1 988

Summa eget kapital

92 398

-1 988
90 410

Kassaflödesanalys

Belopp i tkr

DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN

Den löpande verksamheten

Resultat efter finansiella poster
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet
Av- och nedskrivningar
**Kassaflöde från den löpande verksamheten
före förändringar av rörelsekapitalet**

Kassaflöde från förändring i rörelsekapital
Ökning/minskning av kortfristiga fordringar
Ökning/minskning av kortfristiga skulder
Kassaflöde från den löpande verksamheten

2018

2017

-1 988
1 051
-937

1 710
-2 455
-745

824
5 932
6 756

INVESTERINGSVERKSAMHETEN

Förvärv av materiella anläggningstillgångar
Förvärv av finansiella anläggningstillgångar
Kassaflöde från investeringsverksamheten

Årets kassaflöde
Likvida medel vid årets början
Likvida medel vid årets slut

Specifikation av likvida medel vid årets slut

Bank
Kortfristiga placeringar
Belopp vid årets slut

-2 460
-
-2 460

-4 142
118 168
114 026

15 295
98 731
114 026

532
4 315
4 847

-472
118 640
118 168

20 108
98 667
118 775

Tilläggsupplysningar

Not 1. REDOVISNINGSPRINCIPER

Redovisnings- och värderingsprinciper

Från och med räkenskapsåret 2014 upprättas årsredovisningen med tillämpning av årsredovisningslagens (1195:1554), och Bokföringsnämndens BFAR 2012:1. Årsredovisning och koncernredovisning (K3). Vidare tillämpas rekommendationer utgivna av Svenska Kyrkans redovisningskommitté (KRED). Redovisningsprinciper är oförändrade i jämförelse med föregående år, om inget annat anges.

Intäktsredovisning

Intäkter redovisas till det verkliga värde av vad som erhållits eller kommer att erhållas och som är för egen räkning. Som för egen räkning inkluderas även medel där avsikten är att de helt eller delvis ska fördelas till andra juridiska personer men där fördelning grundas på beslut inom stiftet.

Kyrkoavgift

Svenska kyrkans huvudintäkt utgörs av kyrkoavgiften. I enlighet med lag om avgift till registrerat trossamfund får Svenska kyrkan statlig hjälp med uppbörd, taxering och indrivning av kyrkoavgiftsmedlen. Det slutliga utfallet av kyrkans avgiftsunderlag erhålls först två år efter avgiftsgrundande år och därför är Svenska kyrkan berättigad att uppbära ett förskott från staten, fördelat med en tolfedel per månad. Samtidigt med utbetalningen av förskottet sker en avräkning av det slutliga avgiftsunderlaget två år tillbaka. Kyrkoavgiften intäktsredovisas i takt med utbetalningarna från staten.

Erhållen ekonomisk utjämning

Inom svenska kyrkan finns ett utjämningssystem där Svenska kyrkans nationella nivå omfördelar medel mellan trossamfundets organisatoriska delar. Inom ramen för utjämningssystemet tilldelas stiftens årligen medel för viss verksamhet inom stiftet (stiftsbidrag). Det beslutade stiftsbidraget kan erhållas dels från utbetalning från nationella nivå, dels i form av så kallad särskild utjämningsavgift från de stiftsvis förvaldade prästlönetillgångarna. Stiftsbidrag och särskild utjämningsavgift intäktsförs det år de avser.

Utöver den utjämning som regleras i kyrkoordningen kan Svenska högsta beslutande organ, Kyrkomötet, besluta om att av nationella nivåns kapital fördela medel till regional och lokal nivå. Besluten är vanligtvis förbundna med villkor. Intäktsredovisning sker då enligt de generella principerna för bidrag i K3.

Erhållna gåvor, bidrag och offentliga bidrag

Erhållna gåvor redovisas som intäkt i den period de mottagits. Bidrag och offentliga bidrag intäktsredovisas efter hand som villkor som är förknippade med bidragen uppfylls.

Nettoomsättning

Intäkt av varor och tjänster redovisas normalt vid försäljningstillfället.

Lämnad inomkyrklig utjämning och övriga lämnade bidrag

Stiftet utgör en länk inom det inomkyrkliga utjämningsystem som beskrivits under Erhållen inomkyrklig utjämning ovan. Såväl lämnad inomkyrklig utjämning som övriga lämnade bidrag skuldförs normalt när beslut om bidrag fattas såvida det inte av beslutet framgår att bidraget ska finansieras med kommande års intäkter. I det senare fallet skuldförs bidraget först under det finansieringsår som anges i beslutet. Beslutade, ej skuldförda, lämnade bidrag redovisas som eventalförpliktelser.

Leasing

All leasing redovisas som operationell leasing, dvs leasingavgifterna, inklusive en första förhöjd avgift, redovisas som kostnad linjärt över leasingperioden. Uppgifterna om avgifter i noten är redovisade i nominella belopp. Med leasingperiod avses den period som leasetagaren har avtalet att leasa en tillgång.

Ersättning till anställda

Löpande ersättningar till anställda i form av löner, social avgifter och liknande kostnadsförs i takt med att de anställda utför tjänster. Eftersom alla pensionsförpliktelser klassificeras som avgiftsbestämda redovisas en kostnad det år pensionen tjänas in.

Inkomstskatt

Stiftens inskränkta skattskyldighet regleras i 7 kap inkomstskattelagen (1999:1229). I den mån stiftet bedriver näringsverksamhet är huvudregeln att verksamheten är skattepliktig. Näringsverksamhet kan undantas från skatteplikt om den har naturlig anknytning till det allmännyttiga ändamålet eller är en hävdvunnen inkomstkälla. Även normalt sett skattepliktig näringsverksamhet kan i vissa fall undantas från beskattning om huvudsaklighetsprincipen är tillämplig. Stiftet är befriade från inkomstskatt i sin ideella verksamhet eftersom den uppfyller kraven som samhällsnyttig enligt skattelagstiftningen.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår utgifter som direkt kan hänföras till förvärvet av tillgången. Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över tillgångens bedömda nyttjandeperiod. Linjär avskrivningsmetod används.

Finansiella instrument

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar värdepapper, kundfordringar och övriga fordringar, kortfristiga placeringar och leverantörsskulder. Instrumenten redovisas i balansräkningen när stiftet blir part i instrumentets avtalsmässiga villkor.

Finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när rätten att erhålla kassaflöden från instrumentet har löpt ut eller överförs och stiftet har överfört i stort sett alla risker och förmåner som är förknippade med äganderätten.

Kundfordringar och övriga fordringar

Fordringar redovisas som omsättningstillgångar med undantag för poster med förfallodag mer än 12 månader efter balansdagen, vilka klassificeras som anläggningstillgångar. Fordringar tas upp till det belopp som förväntas bli inbetalt efter avdrag för individuellt bedömda osäkra fordringar.

Kortfristiga placeringar

Värdepapper som är anskaffade med avsikt att innehas kortsiktigt redovisas inledningsvis till anskaffningsvärde och i efterföljande värderingar i enlighet med lägsta värdets princip till det lägsta av anskaffningsvärde och marknadsvärde.

Leverantörsskulder

Leverantörsskulder redovisas initialt till anskaffningsvärde efter avdrag för transaktionskostnader.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod och visar stiftets in- och utbetalningar uppdelade på löpande verksamheten, investeringsverksamheten eller finansieringsverksamheten. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medfört in- eller utbetalningar. Som likvida medel klassificerar stiftet, förutom kassamedel, disponibla tillgodohavanden hos banker och andra kreditinstitut, kyrkkontot samt kortfristiga likvida placeringar som är noterade på marknadsplats.

Ansvarsförbindelser

En ansvarsförbindelse redovisas när det finns:

a) en befintlig förbindelse som härrör från inträffade händelser, men som inte redovisas som skuld eller avsättning på grund av att det inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas eller att åtagandets storlek inte kan beräknas med tillräcklig tillförlitlighet, eller

b) när det finns en möjlig förpliktelse som härrör från inträffade händelser och vars förekomst bekräftas endast av en eller flera osäkra framtida händelser. Som ansvarsförbindelse redovias även beslutade bidrag som ska finansieras med kommande års intäkter.

Skattepliktig näringsverksamhet

Stiftet bedriver, förutom sin ideella verksamhet, näringsverksamhet som är skattepliktig.

Belopp i tkr

Not 2. ERHÅLLEN OCH LÄMNAD EKONOMISK UTJÄMNING

Erhållen ekonomisk utjämnning

Särskild utjämningsavgift

Stiftsbidrag

Lämnad ekonomisk utjämnning

Kyrkobyggnadsbidrag

Projekt- och verksamhetsstöd

Bidrag till sjukhuskyrka

Bidrag till fängelsekyrka

Bidrag till militära förband

Bidrag till skolarbete

Bidrag till konfirmandarbete

Studentarbete

Månatligt strukturstöd

Not 3. ERHÅLLNA BIDRAG

Arbetsmarknadsbidrag

Not 4. NETTOOMSÄTTNING

Avser förvaltningsuppdrag till

Prästlönetillgångarna

EFS Norrbotten

Luleå stifts servicebyrå

Not 5. OPERATIONELL LEASING

Framtida minimileaseavgifter som skall erläggas avseende

icke uppsägningsbara leasingavtal

Förfaller till betalning inom ett år

Förfaller till betalning senare men inom fem år

Under perioden kostnadsförda leasingavgifter

Den operationella leasingen utgörs av hyrda inventarier och lokaler.

Avtalet om hyra av lokalerna för stiftskansli löper på tre år med möjlighet

till förlängning. Storleken på de framtida leasingavgifterna redovisas

till nominellt belopp. Inventarier leasas på fem år, bilen leasas på fem år.

Not 6. ARVODEN TILL REVISORER

Kvalificerade revisorer

Öhrlings PricewaterhouseCoopers

Övriga valda revisorer

Med revisionsuppdrag avses arbetsuppgifter som det enligt lag ankommer på stiftets revisorer att utföra, rådgivning eller annat som föränsas av iakttagelser vid sådana arbetsuppgifter samt verksamhetsrevision och granskning av kollektörskenskaperna enligt kyrkoordningen. Allt annat är uppdrag.

2018

2017

-

5 000

66 720

74 000

66 720**79 000**

-5 036

-4 777

-1 724

-1 383

-2 629

-2 733

-209

-209

-110

-110

-640

-640

-685

-871

-1 296

-1 269

-28 269

-37 892

-40 598**-49 884**

229

210

229

210

229**210**

3 331

3 536

127

122

12 042

10 466

15 500**14 124**

4 992

4 862

9 703

9 944

5 284

5 277

113

104

3

14

116**118**

Belopp i tkr

Not 7. PERSONAL

Medelantalet anställda

Kvinnor	47	48
Män	31	31
Totalt, inklusive pastorsadjunkter	78	79

I medelantalet anställda ingår inte anställda som uppburit ersättning som understiger ett halvt prisbasbelopp 22 750 kr (22 400 kr). Stiftet har betalat ut sådan ersättning med totalt 48 tkr (1 107 tkr), vilken inte tagits med i uppgiften om löner och andra ersättningar. Detta har gjorts med stöd av BFNAR 2006:11.

Könsfördelningen i stiftsstyrelse och bland ledande befattningshavare

Kvinnor	6	5
Män	5	6

Löner, arvoden och andra ersättningar

Ledamöter i stiftsstyrelsen samt biskop	1 533	1 187
Anställda	36 263	34 687
	37 796	35 874

Arvoden redovisas som personalkostnad.

Ersättning till stiftsstyrelsens ordförande

Till ordföranden i stiftsstyrelsen tillika stiftets biskop har löner, arvoden och andra ersättningar utgått	1 290	1 023
---	-------	-------

Pensionskostnader och andra sociala avgifter

Pensionskostnader	3 311	3 017
Andra sociala avgifter enligt lag och avtal	12 636	12 071
	15 947	15 088

Stiftet har inga övriga utfästelser och pensioner eller avgångsvederlag till personer i ledande ställning.

Not 8. RESULTAT FRÅN FINANSIELLA INVESTERINGAR

Resultat från finansiella anläggningstillgångar	0	0
---	---	---

Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter

Räntor	24	93
Utdelning	3 356	2 999
Nedskrivning	-4 907	-3 500
Kostnadsräntor	-1	-16
Valutakursdifferenser	-1	-
	-1 529	-424

Not 9. INVENTARIER

Ingående anskaffningsvärden	6 968	6 576
Inköp	2 460	531
Försäljningar och utrangeringar	-1 852	-139
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	7 576	6 968

Ingående avskrivningar	-5 396	-4 470
Årets avskrivningar	-1 051	-1 066
Försäljningar och utrangeringar	1 852	139
Utgående ackumulerade avskrivningar	-4 595	-5 397

Utgående bokfört värde	2 981	1 571
-------------------------------	--------------	--------------

Not 10. VÄRDEPAPPERSINNEHAV

Summa värdepappersinnehav

Övriga poster

Summa

Övriga poster

Övriga poster

Summa

2018	2017
Anskaffn.värde /bokfört värde	Marknadsvärde per bokslutsdag
96 263	103 414
2 437	
31	
98 731	
183	179
9	85
310	323
105	-
-	220
-	1 730
225	-
641	605
1 473	3 142
-	3
15 294	20 105
15 294	20 108
3 262	4 262
224	603
2 601	2 601
2 305	3 179
-	3 884
3 546	4 144
11 938	17 679
4 157	4 067
96	918
3 449	3 578
1 063	945
2 339	1 628
1 285	-
950	-
-	123
-	115
-	173
749	737
14 088	12 284
2018-12-31	2017-12-31
2 500	2 500
2 500	2 500

Med tack för det gångna arbetsåret överlämnar stiftsstyrelsen sin förvaltningsberättelse 2018.

Luleå den 26 april 2019

Åsa Nyström
Biskop, ordförande

Titti Ådén
1:e vice ordförande

Maria Sandström
2: vice ordförande

Maria Andersson

Sirpa Bäckström

Lars-Gunnar Frisk

Roland Hemphälä

Stefan Hortlund

Helén Lindbäck

Lars Sandberg

Rolf Wikman

LULEÅ STIFTS PRÄSTLÖNETILLGÅNGAR

Markerna är utspridda, men kyrkmarken ligger alltid nära: En del är kustnära, en stor del är samhällsnära och en del är fjällnära. Det är jordbruksland, skogsland och renbetesland. Och all kyrklig jord är nära människan. Egendomsförvaltningen har i uppdrag att förvalta Luleå stifts prästlönetillgångar, där brukandet av den produktiva skogsmarken ingår.

Förvaltningsberättelse 2018

Luleå stifts Prästlönetillgångar (897001-4455)

Egendomsförvaltningens verksamhet

Egendoms- och förvaltningsutskottet har långtgående delegation från stiftsstyrelsen i frågor rörande förvaltningen av prästlönetillgångarna. Det har under året beslutat om fastighetsaffärer omfattande ca 850 ha produktiv skogsmark, till ett värde av ca 29 miljoner.

Luleå stifts prästlönetillgångar förvaltas av inhyrd personal från Luleå stift genom enheten Egendomsförvaltningen. Personalen har under 2018 bestått av en stiftsjägmästare och tre skogvaktare. Ytterligare personal har på deltid deltagit i förvaltningen av Stiftets hus, motsvarande 0,3 heltidstjänster. Personalen har deltagit i nationell sektorssamverkan ledd av skogsstyrelsen inom områdena "Samverkansprocess skogsproduktion" och "Samverkansprocess nyckelbiotoper". I Skogsforsks "Samverkansgrupp för skoglig planering", representerar Luleå stift alla tretton stifts egendomsförvaltningar. Regionalt har stiftet deltagit i Skogsstyrelsens regionala sektorsråd för Norr- och Västerbotten, Centrala samrådsgruppen skogsbruk rennärning (en plats delas mellan Härnösand och Luleå stift) samt gruppen för förbättrad kulturmiljöhänsyn i Norr- och Västerbotten. För att öka rekryteringsbasen och informera om skogsbrukets betydelse för de båda länen deltar stiftet i skogsbrukets gemensamma arbete i dessa frågor via "Mera skog" i Västerbotten och "Skoglig samverkan" i Norrbotten. En stor del av verksamheten koncentreras till konceptet "Skogen i skolan" men här ingår också att stötta och utveckla utbildningarna vid våra skogliga gymnasieutbildningar, informera politikerna i kommunerna om behovet av arbetskraft m m.

Väsentliga händelser under året

Under året har konsulten LandLab AB fortsatt sitt arbete med detaljplanläggning av ett område för ca 30 småhus-tomter i Bygdeå. Planförslaget kommer att gå till kommunen för godkännande under 2019, förhoppningsvis kan vi senare under året efter samråd, granskning och överklagandetid få en laga kraftvunnen detaljplan.

Ett markbyte med Piteå kommun har slutförts och båda parter har fått mer ändamålsenlig mark i sin ägo. Prästlönetillgångarna har bytt bort skogsmark som av kommunen utpekats som viktig för det rörliga friluftslivet i översiktsplanen medan prästlönetillgångarna bytt till sig mark där skogsbruk kan bedrivas utan större målkonflikter.

Förhandlingar kring två naturreservat i Nordmaling har lett till en överenskommelse om en avgränsning där både länsstyrelsen och prästlönetillgångarna fått kompromissa, så som sig bör. Försättningen är nu att en opartisk värderare tittar på objekten och att prästlöne-

FAKTA OM PRÄSTLÖNEFASTIGHETERNA

Prästlönetillgångarna i Luleå stift omfattar prästlönefastigheter med en total areal om ca 63 000 hektar. Av den totala arealen bortfaller ca 18 000 hektar impediment (ej produktiv skogsmark, dvs myrmark, berg och liknande) och ca 4 600 hektar annan mark (vatten, kraftledningar, vägar m m).

Av den återstående, produktiva skogsmarken, utgörs ca 2 900 hektar av mark där rationellt skogsbruk ej bedrivs (områden som är avsatta för naturvårdsändamål samt kyrkreservat) och ca 2 000 hektar med sådana naturvärden som bedöms kräva särskild hänsyn utöver det som lag och certifiering kräver. Det innebär att den effektiva produktionsarealen är ca 34 000 hektar.

Utöver detta har Prästlönetillgångarna, genom miljöcertifieringen genom PEFC samt enligt gällande lagstiftning, skyldighet att ta så kallad generell hänsyn i samband med avverkning.

tillgångarna sedan erbjuds ersättning antingen i form av utbytesmark eller kontant ersättning.

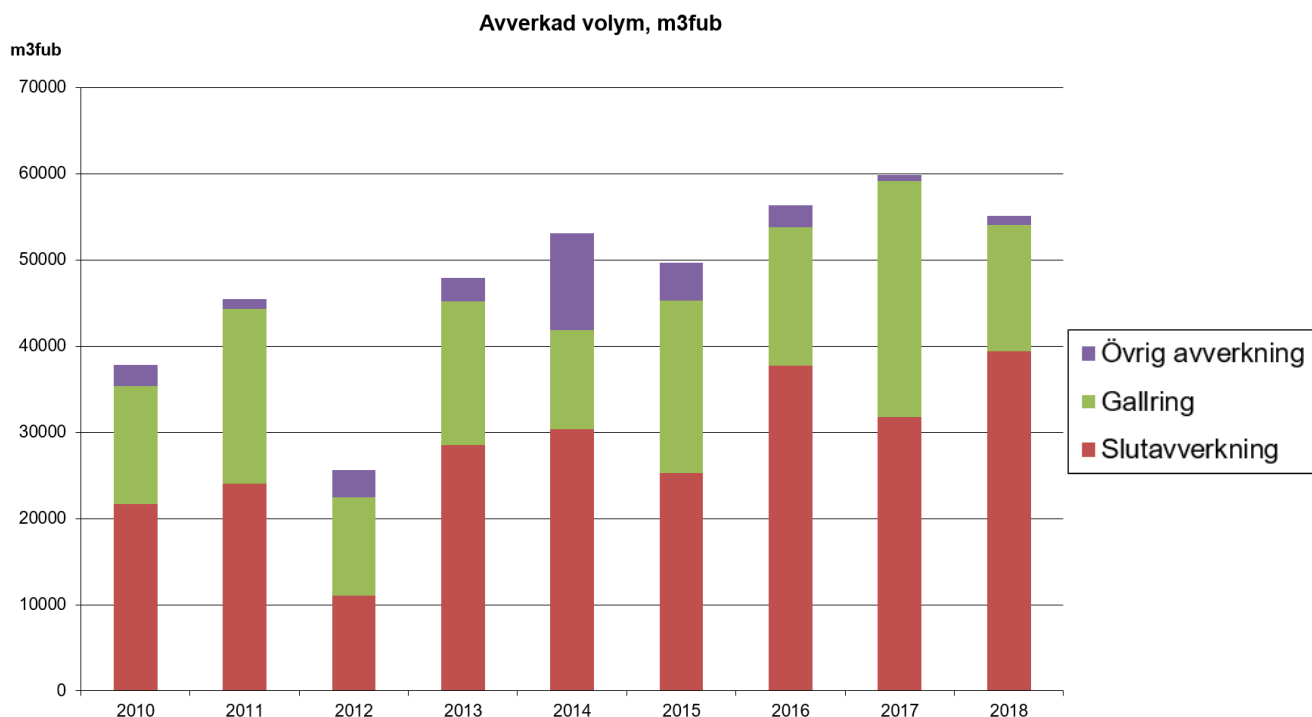
Värdering av ett reservat kring Åbyälvens utlopp i Skellefteå kommun har även inkommit från naturvårdsverket. Detta reservat är i första hand ett maritimt reservat men en del av strandzonen ingår också. Naturvårdsverket har även värderat ett objekt i Vitå norr om Råneå, Luleå kommun. Det sammanlagda värdet enligt värderingarna på dessa objekt uppgår till ca 4,7 mkr.

Ett problem för prästlönetillgångarna som markägare är dock att i gällande statsbudget för 2019 så har anslaget till naturvårdsverket för skydd av värdefull natur minskat med ca 52 % vilket gör att vi kan förvänta oss en längre väntetid innan medel finns för inlösen av dess områden.

Värdet av det onoterade innehavet i Nordic Microcap har skrivits ned från 764,5 tkr till noll kr då osäkerheten i tillgången ses som mycket stor.

Resultat och ställning

Årets resultat om 19 559 tkr, varav 12 568 tkr är disponibelt för utdelning stämmer väl överens med det budgeterade inom de tre verksamhetsgrenarna Skog, Fond och Stiftets hus. Luleå stifts prästlönetillgångarnas (897001-4455) har sitt säte i Luleå kommun, Norrbottens län, och förvaltar de självägande stiftsliknan-

de rättssubjekt som i lagstiftningen benäms prästlönetillgångar och är belägna inom Luleå stifts gränser.

Skogsindustrin

2018 har varit ett bra år för skogsindustrins båda huvudgrenar, pappersmassa och sågade trävaror.

Massaproduktionen har varit på i princip samma nivå som föregående år. Exportvolymen har minskat något medan värdet av den exporterade volymen ökat med nästan 30%, detta förklaras till största del av rekordhöga världsmarknadspriser.

Produktionen av sågade trävaror var i princip oförändrad jämfört med 2017, men världsmarknadsläget gjorde att värdet även för sågade trävaror var rekordhögt. Volymen av exporterade trävaror har minskat jämfört med föregående år, se tabellen.

Virkesmarknaden

Virkesmarknaden har under året varit stabil med stadig efterfrågan och priserna i Västerbotten och södra Norrbotten har varit goda. I norra Norrbotten och norra Lappland är dock prisläget ett problem, ersättningen är i genomsnitt ca 30-40 % lägre här, vilket inte helt kan förklaras av längre transporter.

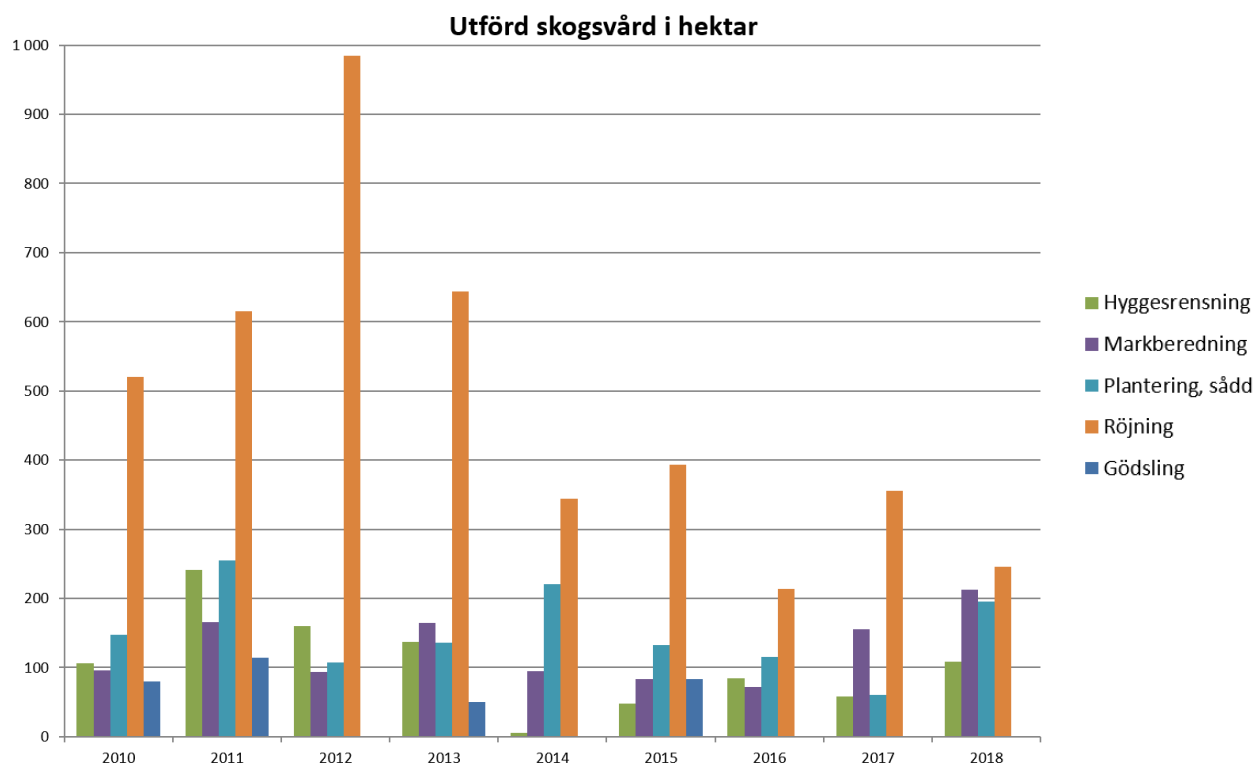
Miljöinformation

Certifiering och avsättningar

Prästlönetillgångarna i Luleå stift är sedan 2001 certifierade enligt PEFC™. Förutom den generella naturhänsynen som tas i den dagliga skogsbruksverksamheten har 2 785 ha produktiv skogsmark avsatts med hänsyn till naturvård vilket motsvarar ca 7 %, ytterligare ca 1,5 %

(sedan 2002) är sålt till naturvårdsverket för bildande av naturreservat. Länsstyrelserna i de båda länen har i dagsläget visat intresse för ca 2 000 ha produktiv skogsmark för bildande av naturreservat, detta motsvarar ca 5 % av den produktiva arealen.

	Sågat och hyvlat (1000 m3)	Förändring jan-sept jämfört med förra året
Sverige	5 200	
Storbritannien	2 432	0%
Danmark	808	0%
Norge	898	-6%
Tyskland	788	-7%
Nederländerna	907	1%
Övr. Europa	1 511	-
Export Europa	7 344	-2%
USA	312	-10%
Mellanöstern	429	-2%
Egypten	870	-18%
Algeriet	476	102%
Övr. Afrika	544	-
Kina	598	-29%
Japan	657	-14%
Övriga Ostasien	297	-
Övriga	99	-
Total export	11 627	-4%
Totala leveranser	16 800	-3%

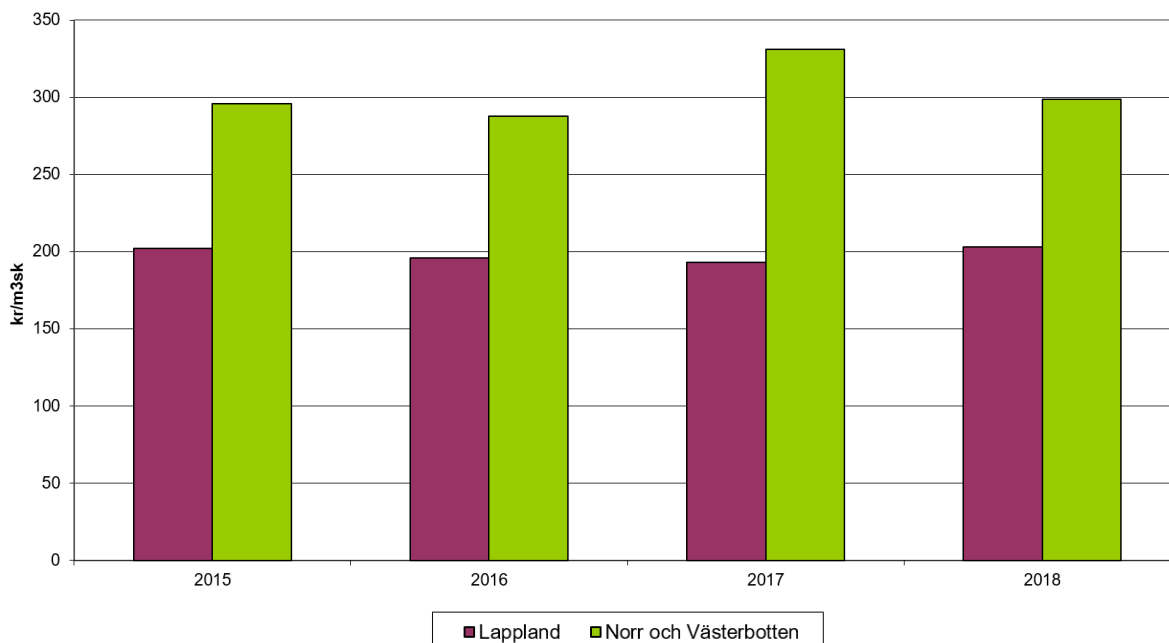

Inom stiftets skogsinnehav finns fem kyrkoreservat vilka avsattes år 2000. Dessa ingår i de frivilliga avsättningarna, som ett startskott för arbetet med certifiering och miljöhänsyn i det nya årtusendet.

Skogscertifieringen innebär att förvaltningen har ett långsiktigt perspektiv med syfte att bedriva ett ekonomiskt livskraftigt, miljöanpassat och socialt ansvarsfullt skogsbruk. För att samordna arbetet med att upprätthå-

la certifieringen av Svenska kyrkans prästlönetillgångar har den ideella föreningen Svenska kyrkans skogscertifiering (SKSC) bildats. Föreningens uppgift är att säkerställa medlemmarnas certifiering av respektive skogsbruk enligt FSC® (Forest Stewardship Council®, licensnummer SKSC: FSC-Co14110) och PEFC™ (Programmen for the Endorsement of Forest Certification) samt att erbjuda församlingsskogar PEFC™ certifiering.

Prisutvecklingen för skogsfastigheter, kr/m3sk
(Källa LRF Konsul)

Alla Svenska kyrkans tretton stift är medlemmar i föreningen. Styrelsen väljs på föreningens årsstämma och består av representanter från medlemmarna. Föreningens övergripande verksamhet leds av en verksamhetsledare och hos varje medlem finns en certifieringsansvarig som ansvarar för arbetet med skogscertifiering lokalt.

Klimatpåverkan

Träden binder koldioxid, CO₂, under sin livstid, genom fotosyntesen produceras kolväten som bygger upp stam och rotsystem. Detta bidrar till en minskning av CO₂ i atmosfären. Avverkning och förbränning av samma volymer ved återför CO₂ till atmosfären, ett exempel på ett kretslopp som inte ger någon nettopåverkan av CO₂-halten i atmosfären.

Om fossila bränslen ersätts med kretsloppsbränslen sker alltså ingen ökning av koncentrationen CO₂ i atmosfären. Inom stiftets verksamhet binds mera CO₂ än det som tas ut genom att virkesförrådet ökar, vilket är positivt ur klimatförändringsperspektiv.

Merparten av virket från stiftets skogar går dock inte till förbränning utan används som konstruktionsmaterial eller pappersmassa. Virke som konstruktionsmaterial är oftast bättre ur klimatsynpunkt än alternativen stål och betong som har betydligt högre CO₂ avtryck under produktionen än vad trämaterial har.

Anmälningspliktig verksamhet enligt miljöbalken

Prästlönetillgångarna bedriver skogsbruk och vissa åtgärder är anmälningspliktiga enligt MB 12 kap 6 §. Under året har anmälan om samråd inlämnats för anläggande av skogsbilväg.

Fastighetsmarknaden

Marknaden för skogsfastigheter är fortsatt stabil med historiskt sett höga priser. Utbudet av fastigheter till försäljning under året har varit relativt högt och stiftet har under året deltagit i ett antal budgivningar. Anmärk-

ningsvärt är att priserna skiljer sig mer än någonsin mellan södra och norra Sverige. Under en tioårsperiod har priserna i norra Sverige sjunkit med 13 % medan de i södra Sverige stigit med hela 32 %. Den högsta prisnoteringen för norra Sverige noterades 2010 med ett pris om ca 325 kr/m³sk.

Under året har Luleå stifts prästlönetillgångar slutfört en bytesaffär med Piteå kommun samt köpt tre större skogsfastigheter av privatpersoner. Dessa är belägna i Haparanda, Piteå och Skellefteå kommuner.

Mindre försäljningar har skett till tre pastorat samt till fem privatpersoner. Det sammanlagda värdet av årets försäljningar uppgår till ca 6,8 mkr medan förvärvens värde uppgår till ca 22,4 mkr.

Stiftets hus

För 2018 blev resultatet efter avskrivning ca 2,3 mkr. Under året har utbyte av värmeväxlare ansluten till fjärrvärmens skett samt totalrenovering av två lägenheter utförts.

Prästlönefond

Luleå stifts prästlönefond har bildats genom försäljning av fast egendom (skogs- och jordbruksfastigheter). Medlen förvaltas i enlighet med "Placeringspolicy för Luleå stift och Prästlönetillgångarna i Luleå stift" fastställd av stiftsfullmäktige 2011 och senast reviderad av stiftsstyrelsen 2017. Medlen har under året förvaltas av SEB i Ethos. Dessa fonder förvaltas på ett etiskt försvarbart sätt i enlighet med Svenska kyrkans grundläggande värderingar. Viss del av fondmedlen har även varit placerade på kyrkkontot hos Swedbank.

Resultatet (netto) från fonden under året blev negativt, -712 tkr, större delen av resultatet (-764, 5) härrör från nedskrivning av investeringen i Nordic Microcap. Vid årets slut bokfördes värdet av prästlönefondsmedeln till 5,2 mkr.

Den varma sommarens skogsbränder drabbade även Luleå stift. Ett passerade godståg startade en brand utanför Vännäs, i ett område som var tänkt att gallras för att ge intäkter. Sträckan som antändes mer eller mindre var cirka en mil. Cirka 10 hektar yngre gallringsskog förstördes av branden och går endast att sälja som bränsle.

SKOGSEXKURSION

Egendomsförvaltningen genomför varje år en exkursion med de förtroendevalda som ingår i stiftets egendoms- och förvaltningsutskott. Deltagarna får en inblick i vad som är aktuellt inom skogsbruket i stiftet. Det är många vitt skilda frågor som kommer upp under en exkursion; älg skador, avverkning, reservatsbildning, föryngring, nyanlagda skogsvägar, naturvårdshänsyn och kulturvård är exempel på några frågor.

Rismyrliden i närheten av Bastuträsk, är ett nybygge från 1825. Det omfattar 530 hektar och ligger på stiftets mark. Husen ägs och förvaltas av en stiftelse och sköts om av en ideell vänförening. Rismyrliden besöks årligen av ca 7 000 personer.

Stiftsskogvaktare Rolf Eriksson visar ett område med stora älgbetes-skador.

I Robertsfors kommun, vill kommunen utveckla bostadsbyggandet och där samarbetar man med stiftet i projekt Prästberget. Där håller man på att färdigställa en detaljplan för bostäder på mark som stiftet äger.

PRÄSTLÖNETILLGÅNGARNA

Under den första kristna tiden i Sverige, för cirka 1000 år sedan, var en av förutsättningarna för att bilda en egen församling att det skapades möjlighet för prästens utkomst. Det var den egendomsägande befolkningen i trakten som fick bidra med bland annat tiondet av gårdens avkastning. Dessutom skulle kyrkan tillföras skogs- och jordegendomar vars avkastning skulle gå till prästen. Den till kyrkan överlåtna egendomen är det som idag kallas för prästlönefastigheter.

Under lång tid var egendomen intakt, men framför allt på senare tid (1900 talet och framåt) har försäljning av mark skett för bostadsbebyggelse och liknande. Intäkten från dessa försäljningar har fonderats i prästlönefonden.

Idag består prästlönetillgångarna i Luleå stift av skogs- och jordbruksfastigheter (prästlönefastigheter) och fonderade försäljningsmedel (prästlönefond). Om en fastighet förvärvats med prästlönefondsmedel, utgör även denna en prästlönefastighet. Därför är Stiftets hus i centrala Luleå, där bland annat stiftskansliet finns, en prästlönetillgång och redovisas som en prästlönefastighet.

I gällande lagstiftning garanteras församlingarna hälften av avkastningen från prästlönetillgångarna som fördelas enligt fastställda andelstal, resterande del av avkastningen utgör den särskilda utjämningsavgift som inbetalas till det inomkyrkliga utjämnings-systemet.

Prästlönetillgångarna ska förvaltas av Svenska kyrkan såsom självständiga förmögenheter och förmögenheten ska vara placerad på ett godtagbart sätt. Prästlönetillgångarna utgör särskilda rättssubjekt som får förvärva rättigheter och ta på sig skyldigheter. De får även föra talan vid domstol och andra myndigheter. Prästlönefastigheter och prästlönefonder ska ägas av dessa rättssubjekt. Prästlönefastigheterna är lagfarna på "Prästlönetillgång, Svenska kyrkan".

Flerårsöversikt

Belopp i tkr

	2018	2017	2016
Rörelsens intäkter	31 038	30 401	31 311
Rörelseresultat (efter avskrivningar, före finansiella poster)			
Jord och Skog	18 153	16 790	17 837
Stiftets Hus	2 278	2 280	1 657
Fond	-712	1	-372
Reavinst	6 741	6 461	7 235
Reaförlust	-	-	-
Avskrivningar	-1 824	-1 615	-1 534
Ränteintäkter	14	103	102
Räntekostnader	-	-	-
Värdesäkring prästlönefonden	-249	-10	-10
Omföring reavinst/reaförlust	-6 741	-6 461	-7 235
Skatt på årets resultat	-174	-951	-966
Resultat, disponibelt för utdelning	12 568	11 752	11 013
Sammanfattning (mkr)			
Rörelsens intäkter	31	30	31
Varav resultat vid avyttring av prlf	6,7	6,4	7,2
Årets resultat före värdesäkring och omföring av reavinst/reaförlust	19,6	18,2	18,3
Förslag till utdelning	12,0	11,5	11,5
Balansomslutning per bokslutsdag	351	344	336
Nyckeltal			
Vinstmarginal skog och jord (%)	63	70	67
Direktavkastning (%)			
Direktavkastning, skog och jord	2,2	2,1	2,2
Direktavkastning, Stiftets hus	3,6	3,6	2,7
Direktavkastning, fond	3,7	-	-8,1
Direktavkastning, förvaltade tillgångar	2,3	2,3	2,1
Totalavkastning (%)			
Totalavkastning, skog och jord	1,2	-5,3	2,0
Totalavkastning, Stiftets hus	3,6	3,6	2,7
Totalavkastning, fond	-3,5	68,8	-4,5
Totalavkastning, förvaltade tillgångar	-0,3	-3,3	2,6
Marknadsvärde förvaltade tillgångar (tkr)			
Skog och jord	761 348	769 464	828 504
Stiftets hus	62 500	62 500	62 500
Fond	5 165	19 414	9 476
Summa marknadsvärde	829 013	851 378	900 480
Taxeringsvärde, skog och jord	572 442	578 544	622 935
Inkl byggnader	572 442	578 544	622 935

Nyckeltalsdefinitioner

Vinstmarginal (%) – Uppgiften beräknas som rörelseresultat, exklusive realisationsresultat och avskrivningar, dividerat med rörelsens intäkter.

Direktavkastning (%) – Uppgiften beräknas som rörelseresultat, exklusive realisationsresultat och avskrivningar, dividerat med genomsnittligt marknadsvärde på förvaltade tillgångar.

Totalavkastning (%) – Uppgiften beräknas som rörelseresultat, inklusive realisationsresultat och avskrivningar, plus värdeutveckling under året dividerat med genomsnittligt marknadsvärde på förvaltade tillgångar.

Marknadsvärden (tkr) för jord och skog beräknas som taxeringsvärdet*1,33. För att få en jämnare fördelning av uppdaterade taxeringsvärden är totalavkastningen från och med 2018 beräknad med genomsnittsvärde på taxeringsvärde för jord och skog de fem senaste åren.

Resultaträkning

Belopp i tkr

	Not	2018	2017
RÖRELSENS INTÄKTER	2		
Intäkter prästlönefastigheter	3		
Jord och skog		19 936	18 872
Stiftets Hus		5 048	5 049
Resultat vid avyttring av prästlönefastigheter		6 741	6 461
Prästlönefond	3	-687	19
Summa rörelsens intäkter		31 038	30 401
RÖRELSENS KOSTNADER			
Kostnader för varor, material och vissa köpta tjänster		-2 886	-3 358
Kostnader för inhyrd personal	4	-3 395	-3 377
Övriga externa kostnader	5	-3 214	-2 980
Av- och nedskrivningar av anläggningstillgångar		-1 824	-1 615
Summa rörelsens kostnader		-11 319	-11 330
Rörelseresultat	2	19 719	19 071
Resultat från finansiella investeringar	6	14	103
Resultat efter finansiella poster		19 733	19 174
Skatt på årets resultat		-174	-951
ÅRETS RESULTAT		19 559	18 223
Prästlönefastigheter och prästlönefonder skall förvaltas av Svenska kyrkan såsom självständiga förmögenheter. Endast avkastningen får användas för ändamålet. Resultaträkningen ovan är utformad för att följa god redovisningssed. Det redovisade resultatet är inte i sin helhet disponibelt för ändamålet. Enligt lag och kyrkoordning skall kapitalisering ske enligt nedan.			
Årets resultat enligt resultaträkning		19 559	18 223
Värdesäkring enl KO 46:11		-249	-10
Omföring av realisationsvinst för fastighet i förhållande till anskaffningsvärde enligt KO 46:10		-6 741	-6 461
Årets disponibla resultat		12 568	11 752

Balansräkning

Belopp i tkr

TILLGÅNGAR	Not	2018-12-31	2017-12-31
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Prästlönefastigheter	7		
Jord och Skog		292 745	271 521
Stiftets hus		27 827	27 757
Övriga byggnader		28	57
Inventarier, verktyg och installationer	8	968	1 310
Summa materiella anläggningstillgångar		321 569	300 645
Finansiella anläggningstillgångar	9		
Prästlönefondsmedel		2 247	6 067
Övriga långfristiga värdepappersinnehav		3 000	
Summa finansiella anläggningstillgångar		5 247	6 067
Summa anläggningstillgångar		326 816	306 712
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		901	2 364
Övriga kortfristiga fordringar		1 714	54
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	10	2 026	323
Summa varulager och kortfristiga fordringar		4 641	2 741
Kortfristiga placeringar			
Kassa och bank	11	19 143	34 695
Summa omsättningstillgångar		23 784	37 436
SUMMA TILLGÅNGAR		350 600	344 148
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital			
Bundet eget kapital			
Prästlönefastighetskapital			
Jord och skog		299 796	278 529
Stiftets Hus		20 805	20 805
Prästlönefondskapital		5 165	19 442
Fritt eget kapital			
Årets disponibla resultat		12 568	11 752
Balanserad resultat		6 276	6 024
Summa eget kapital		344 610	336 552
Avsättningar			
Avsättning skogsvård	12	2 349	2 948
Summa avsättningar		2 349	2 948
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		2 028	1 835
Skatteskulder		-	557
Övriga skulder		1 215	2 189
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		397	67
Summa kortfristiga skulder		3 692	4 648
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		350 600	344 148

Förändring av eget kapital

Belopp i tkr

Bundet eget kapital

Prästlönefastighetskapital

Belopp vid årets ingång

Köp/försäljning prästlönefastighet, bokf. värde

Omföring avskrivning

Belopp vid årets utgång

Prästlönefondskapital

Belopp vid årets ingång

Köp/försäljning prästlönefastighet, bokf. värde

Omföring avskrivning

Omföring av realisationsvinst fastighet

Värdesäkring enl. KO 46:11

Belopp vid årets utgång

Fritt eget kapital

Balanserat resultat

Belopp vid årets ingång

Omföring av föregående års resultat

Utdelningar till församling/pastorat

Utdelning till nationell nivå

Belopp vid årets utgång

Disponibelt årsresultat

Belopp vid årets ingång

Omföring av föregående årsresultat

Redovisat årsresultat

Omföring av realisationsvinst fastighet

Värdesäkring enl. KO 46:11

Belopp vid årets utgång

	2018	2017
Bundet eget kapital		
Prästlönefastighetskapital		
Belopp vid årets ingång	299 334	302 829
Köp/försäljning prästlönefastighet, bokf. värde	22 750	-2 062
Omföring avskrivning	-1 482	-1 433
Belopp vid årets utgång	320 602	299 334
Prästlönefondskapital		
Belopp vid årets ingång	19 442	9 476
Köp/försäljning prästlönefastighet, bokf. värde	-22 750	2 062
Omföring avskrivning	1 482	1 433
Omföring av realisationsvinst fastighet	6 741	6 461
Värdesäkring enl. KO 46:11	249	10
Belopp vid årets utgång	5 165	19 442
Fritt eget kapital		
Balanserat resultat		
Belopp vid årets ingång	6 024	6 510
Omföring av föregående års resultat	11 752	11 013
Utdelningar till församling/pastorat	-5 750	-6 500
Utdelning till nationell nivå	-5 750	-5 000
Belopp vid årets utgång	6 276	6 024
Disponibelt årsresultat		
Belopp vid årets ingång	11 752	11 013
Omföring av föregående årsresultat	-11 752	-11 013
Redovisat årsresultat	19 559	18 223
Omföring av realisationsvinst fastighet	-6 741	-6 461
Värdesäkring enl. KO 46:11	-249	-10
Belopp vid årets utgång	12 568	11 752

Tilläggsupplysningar

Not 1. REDOVISNINGS- OCH VÄRDERINGSPRINCIPER

Luleå stifts prästlönetillgångar

Organisationsnummer 897001-4455

Årsredovisning

Prästlönetillgångarnas årsredovisningar har upprättas enligt årsredovisningslagen (1995:1554) ÅR och Bokföringsnämndens BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3). Vidare tillämpas rekommendationer utgivna av Kyrkostyrelsens redovisningsråd för Svenska Kyrkan (KRED). Redovisningsprinciperna är oförändrade i jämförelse med föregående år, om inget annat anges.

Intäktsredovisning

Intäkter redovisas till det verkliga värde av vad som erhållits eller kommer att erhållas.

Försäljning av varor redovisas vid leverans av produkter till kunden, i enlighet med försäljningsvillkoren. Försäljning redovisas netto efter moms, rabatter och kursdifferenser vid försäljning i utländsk valuta.

Virkesintäkter redovisas enligt följande

Leveransvirke: i den period virket levererats till köparen. Avverkningsuppdrag och leveransrotköp: i den period virket inmätts.

Rotposter: vid kontraktstillfället.

Övriga intäkter som intjänats intäktsredovisas enligt följande

Arrende- och hyresintäkter: I den period uthyrning avser. Ränteintäkter: i enlighet med effektiv avkastning.

Erhållen utdelning: när rätten att erhålla utdelning bedöms som säker.

Bidrag

Bidrag intäktsredovisas efter hand som villkor som är förknippade med bidragen uppfylls.

Leasing

All leasing, både när prästlönetillgångarna är leasetagare och leasegivare, redovisas som operationell leasing dvs. leasingavgifterna, inklusive en första förhöjd avgift, redovisas som kostnad/intäkt linjärt över leasingperioden. Uppgifterna om avgifter i noten är redovisade i nominella belopp. Med leasingperiod avses den period som leasetagaren har avtalat att leasa en tillgång.

Prästlönetillgångar i Luleå stift har, har avslutat leasingkontraktet avseende tjänstebilar.

Inkomstskatt

Prästlönetillgångarna beskattas från och med inkomståret 2014 som en inskränkt skattskyldig stiftelse. Endast inkomst av näringsverksamhet och innehav av fastighet beskattas. Kapitalvinster och andra inkomster som inte kommer från näringsverksamhet är alltid skattefria förutsatt att villkoren för inskränkt skattskyldighet är uppfyllda.

Aktuella skatter värderas utifrån de skattesatser och skatteregler som gäller på balansdagen. Uppskjutna skatter värderas utifrån de skattesatser och skatteregler som är beslutade före balansdagen.

Uppskjuten skattefordran avseende underskottsavdrag eller framtida skattemässiga avdrag redovisas i den utsträckningen det är sannolikt att avdraget kan avräknas mot överskott vid framtida beskattning.

Fordringar och skulder nettoredovisas endast när det finns legal rätt till kvittning.

Aktuell skatt, liksom, i förekommande fall, förändringar i uppskjuten skatt, redovisas i resultaträkningen om inte skatten är hänförlig till en händelse eller transaktion som redovisas direkt i eget kapital, då skatteeffekten redovisas där.

Materiella anläggningstillgångar

Materiell anläggningstillgång är en fysisk tillgång som innehas för att bedriva näringsverksamhet (ge ekonomiska fördelar/kassaflöde).

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår utgifter som direkt kan hänföras till förvärvet av tillgången.

Bidrag som avser förvärv av materiell anläggningstillgång reducerar tillgångens anskaffningsvärde.

I samband med övergången till K3 delades vissa av prästlönetillgångarnas materiella anläggningstillgångar upp i komponenter. När en komponent i en anläggningstillgång byts ut, utrangeras eventuell kvarvarande del av den gamla komponentens bokförda värde och den nya komponentens anskaffningsvärde aktiveras.

Realisationsvinster respektive realisationsförluster vid avyttring av prästlönefastighet redovisas på separat rad under rörelsens intäkter. Som avyttring av prästlönefastighet räknas även allframtidsupplåtelser av nyttjanderätt, servitut eller annat intrång där erhållen ersättning avser att täcka en på fastigheten bestående värdenedgång. Övriga realisationsvinster respektive realisationsförluster avseende anläggningstillgång redovisas som Övrig rörelseintäkt respektive Övrig rörelsekostnad.

Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över tillgångens bedömda nyttjandeperiod. När tillgångarnas avskrivningsbara belopp fastställs, beaktas i förekommande fall tillgångens restvärde.

Linjär avskrivningsmetod används för övriga typer av materiella tillgångar. Mark har obegränsad nyttjandeperiod och skrivs inte av. Följande avskrivningstider tillämpas:

Byggnad	20-50 år
Markanläggning	20 år
Bilar och andra fordon	5 år
Övriga inventarier	5-10 år

Nedskrivning av materiella anläggningstillgångar

När det finns en indikation på att en materiell anläggningstillgångs värde har minskat, görs en prövning av nedskrivningsbehov. För tillgångar som tidigare skrivits ner görs per varje balansdag en prövning av om återföring bör göras.

Finansiella instrument

Finansiella instrument redovisas i enlighet med reglerna i K3, kapitel 11, vilket innebär att värdering sker utifrån anskaffningsvärdet.

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar värdepapper, kundfordringar och övriga fordringar, kortfristiga placeringar, leverantörsskulder och låneskulder. Instrumenten redovisas i balansräkningen när prästlönetillgångarna blir part i instrumentets avtalsmässiga villkor. Finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när rätten att erhålla kassaflöden från instrumentet har löpt ut eller överförs och prästlönetillgångarna har överfört i stort sett alla risker och förmåner som är förknippade med äganderätten. Finansiella skulder tas bort från balansräkningen när förpliktelserna har reglerats eller på annat sätt upphört.

Prästlönefondsmedel – Övriga långfristiga värdepappersinnehav

Inneheten innehas på lång sikt och redovisas inledningsvis till anskaffningsvärde. I efterföljande redovisning värderas posten fortsatt i enlighet med lägsta värdets princip till det lägsta av anskaffningsvärde eller marknadsvärde på balansdagen. De räntebärande tillgångarna redovisas i efterföljande redovisning till anskaffningsvärde.

Prästlönefondsplaceringar

Prästlönefondsmedel utgör en separat förvaltnad tillgångsmassa, motsvarande förvaltningens bundna prästlönefondskapital, där insättningar och uttag ur värdepappersportföljen sker i samband med köp och försäljning av prästlönefastigheter. Samtliga tillgångar och eventuella fondlikvidskulder som är relaterade till portföljen redovisas på raden Prästlönefondsmedel i balansräkningen. Prästlönefondsmedlen förvaltas långsiktigt och redovisas som anläggningstillgång. Förvaltningen av prästlönefondsmedel utgör en kärnverksamhet i förvaltarens uppdrag och redovisas som egen rörelsegrän. Avkastningen från prästlönefondsmedlen redovisas på

separat rad under verksamhetens intäkter.

För de noterade värdepapper som ingår i prästlönefondsmedlen sker en kollektiv värdering. Det innebär att vid prövning av lägsta värdets princip/prövning av nedskrivningsbehov avräknas orealiserade förluster mot orealiserade vinster inom portföljen.

Kundfordringar och övriga fordringar

Fordringar redovisas som omsättningstillgångar med undantag för poster med förfallodag mer än 12 månader efter balansdagen, vilka klassificeras som anläggningstillgångar. Fordringar tas upp till det belopp som förväntas bli inbetalt efter avdrag för individuellt bedömda osäkra fordringar.

Kortfristiga placeringar

Värdepapper som är anskaffade med avsikt att innehas kortsiktigt redovisas inledningsvis till anskaffningsvärde och i efterföljande värderingar i enlighet med lägsta värdets princip till det lägsta av anskaffningsvärde och marknadsvärde.

Låneskulder och leverantörsskulder

Prästlönetillgångar i Luleå stift har inga låneskulder. Leverantörsskulder redovisas initialt till anskaffningsvärde efter avdrag för transaktionskostnader.

Avsättningar

Med avsättningar avses förpliktelser på balansdagen som är säkra eller sannolika till sin förekomst men ovissa till belopp eller till den tidpunkt då de ska infrias. Avsättning redovisas med det belopp som motsvarar den bästa uppskattningen av den utbetalning som krävs för att reglera åtagandet.

Eget kapital och lämnad utdelning

Eget kapital delas in i bundet och fritt eget kapital.

Bundet eget kapital utgörs av Prästlönefastighetskapital och Prästlönefondskapital. Vid försäljning av prästlönefastighet tillförs prästlönefondskapitalet ett belopp motsvarande erhållen köpeskilling. Detta uppnås genom omföringar inom eget kapital, enligt Eget kapital i egen räkning. Prästlönefondskapitalet värdesäkras årligen, genom en kapitalisering som tas av avkastningen, för att trygga att kapitalet inte urholkas på grund av inflation. Vid köp av prästlönefastighet förs ett belopp motsvarande köpeskillingen om från prästlönefondskapital till prästlönefastighetskapital.

Fritt eget kapital utgörs av balanserade medel och årets resultat justerat för omföringar till/från bundet eget kapital samt lämnad utdelning.

Utdelning

Av stiftsfullmäktige beslutad utdelning med 12 miljoner redovisas direkt mot fritt eget kapital.

Belopp i tkr

Not 2. RÖRELSENS INTÄKTER

Rörelsens intäkter fördelar sig enligt följande:

	2018	2017
Skog	26 677	25 333
Fond	-687	19
Stiftets hus	5 048	5 049
Summa	31 038	30 401

Rörelseresultatet fördelar sig enligt följande

Skog	18 153	16 790
varav realisationsresultat vid avyttring anläggningstillgång	6 741	6 461
Fond	-712	1
varav realisationsresultat vid avyttring anläggningstillgång		
Stiftets hus	2 278	2 280
varav realisationsresultat vid avyttring anläggningstillgång		
Summa rörelseresultat	19 719	19 071
varav realisationsresultat vid avyttring av anläggningstillgång	6 741	6 461

Not 3. INTÄKTERNAS FÖRDELNING

Prästlönefastigheter

Avverkningsrätter	18 025	16 751
Leveransvirke	231	17
Övriga intäkter	444	914
Arrenden och upplåtelser	1 236	1 190
Resultat vid försäljning av fastigheter	6 741	6 461
Stiftets hus (hyresintäkter)	5 048	5 049
Summa	31 725	30 382

Prästlönefond

Utdelningar Ethos räntefond	134	139
Nedskrivning Ethos Räntefond (-56 tkr) och Nordic Microcap (-764 tkr)	-821	-120
Summa intäkter	-687	19

Not 4. INHYRD PERSONAL

Personal från stiftet har varit engagerade i verksamhet med en arbetsinsats motsvarande 4,3 heltidstjänster (f.å 4,4 heltidstjänster).

Not 5. ÖVRIGA EXTERNA KOSTNADER

Fastighetskostnader (energi, vatten och värme)	544	532
Reparation/underhåll/fastighetsskötseln mm	919	1 010
Lokalhyra	206	182
Försäkringspremier	120	49
Transportmedel, förbrukningsmaterial, utbildningar mm	438	381
Leasingavgift för tjänstebilar		42
Övriga externa kostnader	987	784
Summa övriga externa kostnader	3 214	2 980

Not 6. RESULTAT FRÅN FINANSIELLA INVESTERINGAR

Ränteintäkter Kyrkkonto, Swedbank	14	103
Summa	14	103

Belopp i tkr

Not 7. PRÄSTLÖNEFASTIGHETER

	2018-12-31	2017-12-31
Ingående anskaffningsvärden	329 929	331 990
Årets förändringar		
Inköp	24 176	873
Försäljningar och utrangeringar	-1 426	-2 934
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	352 679	329 929
Ingående avskrivningar	-30 595	-29 162
Årets förändringar		
Avskrivningar	-1 483	-1 433
Utgående ackumulerade avskrivningar	-32 078	-30 595
Utgående bokfört värde	320 601	299 334

Not 8. INVENTARIER, VERKTYG OCH INSTALLATIONER

	2018	2017
Ingående anskaffningsvärden	3 745	2 711
Årets förändringar		
Inköp		1 034
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	3 745	3 745
Ingående ackumulerade avskrivningar	-2 598	-2 433
Justering av fjolårets avskrivning		
Årets förändringar		
Årets avskrivningar	-179	-165
Utgående ackumulerade avskrivningar	-2 777	-2 598
Utgående bokfört värde	968	1 310

Not 9. FINANSIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR
Värdepappersinnehav (kr)

Prästlönefond

Ethos räntefond, SEB	2 246 756	2 246 756
*Nordic Microcap	-	-

Övriga värdepapper

Ethos räntefond, SEB	3 000 000	3 000 000
Summa finansiella anläggningstillgångar	5 246 756	5 246 756

*Prästlönetillgångar i Luleå stift har skrivit ner, hela aktieinnehavet, på Nordic microcap med 764,5 tkr.

Not 10. FÖRUTBETALDA KOSTNADER OCH UPPLUPNA INTÄKTER

	2018-12-31	2017-12-31
Försäkringspremier (Länsförsäkring)	89	80
Faktureringsberättigade bergtäkter	1 231	
Räntetäkter på kyrkkontot	14	103
Kyrkans försäkring		50
Övriga	42	90
Summa förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	2 026	323

Not 11. KASSA OCH BANK

<i>Kassa och Bank (kr)</i>		
Swedbank	16 090 945	21 139 725
SEB	133 287	198 037
Prästlönefondsmedel, Swedbank	2 918 481	13 356 939
Summa	19 142 713	34 694 701

Not 12. AVSÄTTNINGAR

	2018-12-31	2017-12-31
Avsättning för skogsvård	2 349	2 948

Vinstdisposition (kr)2018

Balanserade medel från föregående år	6 275 686
Tillkommer redovisat resultat, disponibelt för utdelning	12 568 346
Summa	18 844 032

Vinstmedel disponeras på följande sätt:

– Utdelning till församlingar/pastorat	6 000 000
– Utdelning till nationell nivå	6 000 000
– Överföra återstående medel i ny räkning	6 844 032
Summa	18 844 032

Luleå stifts prästlönetillgångar

Organisationsnummer: 897001-4455

Med tack för det gångna arbetsåret överlämnar stiftsstyrelsen prästlönetillgångarnas förvaltningsberättelse 2018.

Luleå den 26 april 2019

Åsa Nyström
Biskop, ordförande

Titti Ådén
1:e vice ordförande

Maria Sandström
2: vice ordförande

Maria Andersson

Sirpa Bäckström

Lars-Gunnar Frisk

Roland Hemphälä

Stefan Hortlund

Helén Lindbäck

Lars Sandberg

Rolf Wikman

Utdelning till församlingarna

Baserat på resultat och andelstal för år 2018

Utdelning sker den 1 juli 2019

Församling/Pastorat	Andelstal	Belopp(kr)
Arjeplog- Arvidsjaur's pastorat	4,617	277 020
Bodens pastorat	0,835	50 100
Bureå församling	0,161	9 660
Burträsk-Lövångers pastorat	4,472	268 320
Bygdeå församling	4,292	257 520
Gällivare-Malmbergets pastorat	2,073	124 380
Haparanda församling	1,539	92 340
Holmsunds församling	0,005	300
Hortlax församling	0,341	20 460
Hörnefors församling	0,295	17 700
Jokkmokks församling	3,735	224 100
Kalix församling	3,561	213 660
Kiruna pastorat	1,665	99 900
Luleå domkyrkoförsamling	2,559	153 540
Malå-Sorsele pastorat	4,374	262 440
Nederluleå församling	4,991	299 460
Nordmalings församling	7,251	435 060
Norrfjärdens församling	0,224	13 440
Norsjö församling	0,132	7 920
Pajala församling	3,177	190 620
Piteå församling	3,066	183 960
Råneå församling	1,032	61 920
Skellefteå pastorat	9,544	572 640
Sävar-Holmöns församling	0,965	57 900
Södra Lapplands pastorat	23,479	1 408 740
Tärna församling	0,758	45 480
Umeå pastorat	3,696	221 760
Vindelns församling	1,499	89 940
Vännäs-Bjurholms pastorat	2,472	148 320
Älvsby församling	0,861	51 660
Överkalix församling	1,543	92 580
Övertorneå församling	0,786	47 160
Summa	100	6 000 000

Till höger:

Kyrkans mark ofta är belägen nära tätorter och då finns behov att få nyttja marken för olika allmänna ändamål. Eljusspår, master för telekom-munikation, skidanläggningar, raststugor, tomtmark för fritidshus är exempel på det.

I samarbete med Länsstyrelsen i Västerbotten deltar Luleå stift i ett samarbetsprojekt, projekt VIMLA (Vatten och människan i landskapet), som handlar om att återställa våtmark i närheten av Bygdeå. I utkanten av samhället jobbar man med blötläggning av en tidigare sänkt sjö. Det berör några hektar myr med kringliggande åkrar som håller på att växa igen. Målet är att förbättra vattenkvaliteten i små kustmynnande vatten-drag. Man vill också återställa den vattenspegel som tidigare funnits i de här markerna där många rör sig på fritiden.

